

## NACIAI MOBILIZUOJA LATVIUS IR ESTUS!

### Rusai užėmė Rechitsa ir Korostenį

Iš trijų pusių atakuoja nacius Gomelį

MASKVA, lapkr. 18. — Specialiam dienos įsakyme, maršalas Stalin šiandien pranešė, kad rusų kariuomenės užėmė du didelius nacių centrus—Rechitsa ir Korostenį.

Pranešimas iš fronto sakė dėl didelių nacių kontraktų, ir blogo oro ir žemės sąlygų, rusų kariuomenė turėjo pasitraukti iš kelių pozicijų Ukrainoj. Tai pirmas rusų pasitraukimas nuo pradžios jų pasekmingos ofensyvos keturi mėnesiai tam atgal.

Pasitraukimas įvyko prie Žitomiro, kur randasi galas rusų dalinio pasivarusio į vakarus iš Kievo. Į šiaurę rusai nuo Žitomiro ir Fastovo

sektorių įvyko eilė milžiniškų vokiečių kontraktų, kurių metu naciai vartojo daug tankų ir pėstininkų. Anot Londono, vokiečiai ten vartojo apie 150,000 kareivių.

Rusų pranešimas nepasakė kaip toli pasitraukta, bet kad manoma tai buvo tik strateginis manevras išvenгимui rusų patrolių apsupimo.

Kiti rusų daliniai pasistūmėjo pirmyn dešinėj linijos pusėj, ir užėmė Narodichi ir Chernovil miestus.

Vokiečiai Gomelio mieste dabar rusų spaudžiami iš trijų pusių, ir išrodo, kad ir tas miestas greit teks rusams.

### Senatoriai atsisako dar didinti taksus

WASHINGTON, lapkr. 18. — Senato finansų komiteto pirmininkas George šiandien pranešė izdo departamentui, kad jis veltui eikvos laiką jeigu bandys paveikti Kongresą dar aukščiau kelti taksus. Iki šiol numatyta \$2,142,000,000 naujais taksais. Bylius jų reikalų bus patiekta atstovų rūmams ateinančią savaitę.

Senatorius Taft pripažino, kad opozicija neduosianti progos naujiems pasiūlymams, bet sakė jis planuoja pasiūlyti 20 nuosimėčių taksų ant „pusiau luksusinių“ dalykų. Pavyzdžiui jis sakė būtų galima uždėti 20% taksą ant vyrų kostiumų, kurių kaina aukštesnė negu \$50.

### De Marigny kaltas gazolino krovimu

NASSAU, Bahamas, lapkr. 18. — Vieną savaitę po išteisinimo jo uošvio nužudyme, Alfred de Marigny buvo šian dien nuteistas už nelegalų turėjimą gazolino. Jis sakėsi esąs nekaltas.

### VĒLIAUSIOS ŽINIOS

**IŠ PEARL HARBOR** — Adm. Nimitz štabo pranešimu, Liberator bomberiai pirmadienį po pietų atakavę japonų aerodromus Maršalo ir Gilbert salose.

**IŠ STOKHOLMO** — Po atakos ant Norvegijos, trys Amerikos bomberiai nusileido Švedijoje. Visi įgulų nariai sveiki.

**IŠ LONDONO** — “Commando” dalinys puolė nacių laikomą Simi salą Egijos jūroje, apie 65 mylias į pietus nuo Leros.

### Neleidžia pranešti kur jie pasidėjo

MADRIDAS, lapkr. 18. — Pranešimai iš Vokietijos sako vokiečiai krautuvininkai, kurių krautuvės buvo išbombuotos, negali apie tai pranešti nė savo kostumeriams nei urmininkams.

### Prancūzų komitetas įėjo du komunistai

ALDZYRAS, lapkr. 18. — Prancūzų tautiniam komitetui priėmus du komunistus, Prancūzijos de facto vyriausybės dabar įeina beveik visų prieškarinių politinių partijų atstovai. Komunistai yra Lucien Midol, produkcijos ministras ir Etienne Fajon, sveikatos ministras.

Vienas Prancūzijos generolas padėtas po 30 dienų areštu už įsakymą savo štabui kantriai laukti dienos, kuomet maršalas Petain ir vėl taps Prancūzijos vadu.

Prekybinio laivyno ministras įsakė iš tarnybos atleisti S.O.L. ir P.P.F. organizacijos narius.

### U. S. Lėktuvai vėl puolė Norvegiją

LONDONAS, lapkr. 18. — Tik kelias valandas po didelės britų atakos ant vokiečių chemikalų išdirbimo centro Ludwigshafene, Amerikos Liberator bomberiai ir vėl skrido į Norvegiją atakuoti vokiečių pozicijas. Tai buvo antras per tris dienas puolimas tos dalies vokiečių karo industrijos, kuri iki šiol labai jautė bombų svorį. Antradienį Norvegijoje buvo subombuota elektros jėgos stotis prie Rhukan, apie 80 mylių į vakarus nuo Oslo, ir molybdenumo kasyklos prie Knasena.

Pranešimas nepasakė kas

### U.S. lėktuvai puolė aerodromus Graikijoje

SAJUNGININKŲ ŠTABAS Aldyre, lapkr. 18. — Amerikos lėktuvai vakar atakavo du vokiečių aerodromus Atėnų apylinkėse. Vieną ataką atliko mūsų “skrendančios tvirtovės,” kurios trečią kartą per tris dienas numetė bombas ant Eleusis aerodromo.

Mitchell bomberiai tuo metu atakavo Kalamaki aerodromą.

Šios dienos pranešimas sakė didelis uietus ir išsiliejančius upės sumažino kariuomenių veiklą Italijoje.

Nežiūrint prasto oro, vokiečiai pradėjo kelias kontraktas rytiniam Italijos linijos gale, bet britų aštuntoji armija jas visas atmušė.

Daug upių netoli fronto dėl neperstojančio lietaus jau išsiliejo už krantų.

### Naciai puola paskutine salą Egijos jūroje

LONDONAS, lapkr. 18. — Berlyno radio pranešimu, vokiečiai jau pasuko savo ataką nuo užimtos Leros salos, ir pradėjo orines atakas ant Samos, paskutinės sąjungininkų laikomos salos Egijos jūroje. Pranešimas sakė nacių lėktuvai numetė ant Samose esančių militarinų taikinių visokių dydžių bombas. Samos yra graikų sala nepilnai 20 mylių į šiaurę nuo Leros, kuri antradienį pasidavė vokiečiams.

### Duce rimtai serga

LONDONAS, lapkr. 18. — Anglijos spaudoje pasirodė pranešimas iš Švedijos laikraščių, kuris sakė žinios iš “kur norint Europoje” sako Benito Mussolini pavojingai serga ir be sąmonės guli Adolfo Hitlerio rezidencijoje

buvo šios dienos taikiniai.

### Bombavo Berlyną

Vakar nakties britų ataka ant Ludwigshafeno buvo išnešta kartu su ataka ant Berlyno. Mosquito bomberiai trečią kartą per septynias dienas puolė Vokietijos sostinę ir kitus nepasakytus taikinius vakarinėj Vokietijoje.

Britai prarado vieną bombę.

Ludwigshafene randa si pasaulio didžiausia chemikalų dirbtuvė, kurią operuoja I. G. Farben trustas. Ten taipgi daroma sprogstama medžiaga, submarinų dalys, tankai, ir Diesel motorai.

### ČIA PALAIDOTAS ŠLAMŠTAS C KNYGA



Pilnai įsitikinus, kad visoks iš spaudos išėjęs šlamštas, tai yra visokios vadinamos “comic book” neigiamai veikia mokyklinio amžiaus vaikus, šv. Pranciškaus parapijinės mokyklos, Washington, Mo., vaikai suruošė laidotuves visoms “comic books”, kaip matome šiame atvaizde. Šios mokyklos vaikai mano, kad jų pavyzdžiu paseks viso krašto katalikiškųjų ir viešųjų mokyklų vaikai. (NCWC-Draugas photo)

### HULL PRANEŠĖ KONGRESUI APIE MASKVOJ ĮVYKUSIĄ KONFERENCIJĄ

Sakė ten paruoštas pagrindas taikai

WASHINGTON, lapkr. 18. — Užsienių reikalų sekretorius Cordell Hull, pirmas kabineto narys sakė kalbą Kongresui, šiandien pareiškė sudėtinei sesijai, kad “mes galime ir liksime savo likimo tvarkytojais” kooperuodami su kitomis tautomis, kurioms taipgi rūpi sauga.

Sekretorius sakė Jungtinės Tautos dabar veda ofensyvą, o mūsų priešai apturi pralaimėjimus vieną po kito. Jis pridūrė, tačiau, kad pergalė bus paskubinta tik jeigu visos Jungtinės Tautos toliau be paliovos dės visas pastangas tam tikslui.

Hull sakė Maskvos konferencija buvęs svarbus žingsnis į dvi puses: karo sutrumpinimo, ir sudarymo sąlygų ateičiai. Anot sekretoriaus, buvo padaryta svarbios sutartys, bet jokių slapstų sutarčių nebuvo.

### Tarptautinis organas

Sekretorius sakė taipgi, kad konferencija koncentravusi jėgas, kad užtikrinti jog tautos laimėjančios karą, drauge su kitomis taiką mylinčiomis tautomis, ir toliau loštų savo roles išrišimui daugelio įkurių ateities problemų.

Hull ypatingai pabrėžė keturių valstybių sutikimą dėl reikalingumo įsteigti bendrą tarptautinę organizaciją, bazuotą ant suvereninės lygybės visų taiką mylinčių valstybių, didelių ir mažų. Jis pareiškė, kad jau padėtas pagrindas, kuris duos visoms tautoms gyvenimui taikoje ir ramybėje.

### Rusai sako mažos tautos pasirinks sau ateitis

MASKVA, lapkr. 18. — Rusų valdžios organas, Izvestia, šiandien reikalavo tam tikrą perėjimo periodo, kad duoti mažoms Europos tautoms laiko pasirinkti savo ateitis. Izvestia išėjo stipriai prieš mažų valstybių federaciją nukreiptą prieš Rusiją.

Straipsnis sakė rusų nusistatymas tuo reikalu buvęs patiekta neseniai įvykusiai užsienių reikalų sekretorių konferencijai, ir kad Amerika ir Anglija nestatėsiuos jokių kliūčių tam planui.

Izvestia sužymėjo šiuos tris punktus: (1) Vyriausybės ištrėmimo, neturėdamos artimų ryšių su savo žmonėmis, negali užtikrinti, kad jos pareiškia savo tautų valią.

(2) Po išlaisvinimo susidariusios vyriausybės nebus užtektinai pastovios arba autoritetingos nutarti apie federaciją.

(3) Vien tik pokarinei padėčiai apsislovėjus, ir mažoms valstybėms pasitikėjus savo nepriklausomybe, tebus naudos iš kalbų apie federaciją.

**IŠ LONDONO** — Stokholmo pranešimas, gautas iš Budapešto, sako Bulgarijoje prasidėjo gyventojų demonstracijos dėl taikos.

### ORAS

Giedra ir šilta.

### MATOMAI TRŪKSTA JIEMS REZERVŲ

Primena ankstyvesnius pranešimus apie bandymą sudaryti legioną Lietuvoje

STOKHOLMAS, lapkr. 18. — Švedijos spaudoje pasirodė žinios iš Berlyno, kad vokiečiai autoritetai okupuotoj Estijoje ir Latvijoje jau šaukia dešimtis klasių rezervus tarnybai vokiečių kariuomenėj. Iš to daroma išvadų, kad vokiečiams pradėjo labai stigti rezervų.

Jau kelintas toks pranešimas pasirodo spaudoje, bet nė vienam neminima Lietuva, ar ką vokiečiai ten daro šiuo reikalu. Nacių bandymas gauti lietuvius savanorius savo kariuomenei, apie kurį buvo savo laiku pranešta lietuvių spaudoje, liko be pasekmių, kadangi lietuviai nestojo į vokiečių legionus, nors naciai juos visokiais būdais viliojo ir grąšino.

### Sabotuoja Norvegijos-Danijos geležinkelį

STOKHOLMAS, lapkr. 18. — Žinia iš Copenhago sako vokiečių trafikams per Daniją iki Norvegijos buvo vakar naktį pertrauktas, kuomet sabotažinkai išsprogdino didžiausį geležinkelio signalų bokštą.

### Generolas Catroux pradėjo pasitarimus

BEIRUT, lapkr. 18. — Beirute šiandien ramu. Gen. George Catroux, prancūzų tautinio komiteto narys, toliau konferuoja su sąjungininkų ir lebaniečių vadais, bandydamas kaip norint išrišti susidariusią krizę.

### Civiliai gaus 75% maisto 1944 metais

ALBANY, N. Y., lapkr. 18. — Roy F. Hendrickson, karo maisto administracijos oficialas, šiandien sakė civiliai Amerikos gyventojai 1944 metais gaus 75 nuosimėčius Amerikoje pagaminamo maisto. Jis taipgi pranašavo, kad gyventojai gaus daugiau mėsos, kiaušinių, citrinų vaisių, bei džiovintų žirnių ir pupų, bet mažiau sviesto ir kitų riebalų, sūrio, žuvies ir prezervų vaisių.

PIRKITE KARO BONUS!

### Nuskandinta daugiau japonų laivų

Laivyno lėktuvai puolė prieš bazes

SAJUNGININKŲ ŠTABAS pietvakarių Pacifike, lapkr. 18. — Gen. Douglas MacArthur štabo pranešimas pasakė apie bombavimą dar dviejų japonų transporto laivų, ir nuskandinimą trijų pakraščiu laivų.

Vienas subombuotų transporto laivų buvo paliktas beskestant. Ataką atliko didieji žvalgybos lėktuvai, kurie užtikto tą 2,500 tonų laivą Hansa įlankoj, prie Naujos

### Slavai atėmė anglies kasyklą iš nacių

LONDONAS, lapkr. 18. — Jugoslavų partizanų radio pranešimas sakė partizanai atmuša stiprias nacių atakas. Vienas didesnių partizanų laimėjimų buvo užėmimas anglies kasyklų netoli Iazaravac, kuris pristato kūrą Belgrado dirbtuvėms.

Pranešimas pripažino, kad vokiečiai pralaužė partizanų linijas tarpe Doboj ir Tuzla.

### Abi pusės nukencia Kinijos kovose

CHUNGKING, lapkr. 18. — Aukštosios komandos pranešimas sako neperstojančio se kovose centriniam fronte abi pusės labai nukencia. Pranešama taipgi, kad kiniečiai atmušę japonų kontraktą į šiaurę nuo Yochow.

### Viesulas ir tvanas suparalizavo Manila

NEW YORKAS, lapkr. 18. — Japonų kontroliuojamas radio šiandien pranešė, kad didelė viesula ir tvanas suparalizavo Phillipinų sostinę, Manila. Vanduo užliejo didesnę dalį miesto, išgriovė namus, ir sutrukdė elektros, gazo ir telefonų patarnavimą. Anot karo informacijų biuro, ta nelaimė atsitikusi prieš dvi dienas.

jos Gvinejos. Dvi bombos pataikė tiesiog ant antro, 6,000 tonų prekybinio laivo, kuris plaukė drauge su konvoju Saint Georges kanale prie Naujos Irlandijos.

Tuo pat metu Amerikos laivyno torpedo ir bomberiai lėktuvai smarkiai atakavo prieš svarbiausias bazes Bougainville saloje. Didžiausia ataka teko Kara aerodromui toj apylinkėj.



# IS DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

## Sudarytas srovių centras

Lapkr. 14 d., Parapijų Centralio Komiteto valdybos ir Lietuvos Nepriklausomybės Gelbėjimo dr-jos valdybos įvyko susirinkimas dr. J. Sims puošnioj rezidencijoje. Susirinkime, be minėtų valdybų, dalyvavo ir War Bonds komitetas. Parapijų Centralio Komiteto susirinkime pavesta valdyboms tarpusavyje bendram veikimui kaip šios šalies gerovei, taip ir Lietuvos laisvės atgavimo reikalui.

Susirinkę apkalbėjo svarbiausį tikslą. Visi sutiko, kad iš tų valdybų būtų sudaryta taryba, kuri rūpintųsi bendrais reikalais ir kalbėtų Detroito lietuvių vardu. Komiteto valdybą sudaro: Petras Medonis, pirm.; Julė Medinienė, Juozas Ambrose, vice pirm.; Feliksas Motūza, nut. rašt.; Matas Šimonis, fin. rašt.; dr. J. Jonikaitis, išd. Komitetas valstybės departamente centru registruotas šiuo vardu **Detroito Lietuvių Draugij Centras**.

Komisija parduos War Bonds pranešė, kad lapkr. 14 d., Union Guardian Bldg. U. S. Treasury Office įvyko komisijos susirinkimas, kuriame nutarta aukščiau pažymėtu vardu pradedti parduoti bonus, kad sukurtų \$110,000 nupirkimui lėktuvo-ambulanso, ant kurio Detroito lietuvių vardas būtų pažymėtas. War Bonds vėjus pradėtas lapkr. 16 d. ir tęsis per 3 mėnesius; baigsis vasario 16 d. minint 26 metų bendrai Lietuvos Ne-

priklausomybės sukaktuves, kurios įvyks vasario 13 d., Lietuvių salėje.

Pradžiai U. S. War Bonds susirinkime dr. J. Jonikaitis nupirko už \$1,000, J. Ambrose už \$1,000, M. Kasevičienė už \$500, 2nd Lt. Petras Medonis, Jr., (lakūnas kuris randasi Sicilijoje) už \$500; Ann Jacobs už \$250 W. ir L. Kurtz už \$2,000. Šie asmenys atidarė lietuvių War Bonds vėjų. Gera pradžia. Yra vilties, kad kvotus išpildyta. Visų War Bonds pirkėjų vardus skelbime spaudoje.

U. S. War Bonds komiteto išrinkta pirm. Helen Raubienė, kuri priduos sąrašą valdžios ofisan kas savaitė, o visi pardavėjai turi priduoti pirmininkei parduotą sumą bonų, numerį ir dieną, kada parduota, kad nepraleidus nei vieno pirkėjo.

Detroito lietuviai, kurie norite, kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma, kad ji nebūtų paversta jokių okupantų, remkite šį bendrą lietuvių užsimojimą, pirkite bonus, ženklelius (stamps), per lietuvių komitetą, kuris lietuvių vardą kels šios šalies akyse.

Lietuvių Dienos vasario 16 d. programą suprojektuos valdyba ir praneš bendram susirinkimui, kuris įvyks lapkr. 28 d., Lietuvių salėje, 5 val. vak.

Kviečiami dr-jų, kuopų valdybos ir šiaip darbuotojai dalyvauti šiame susirinkime. Bus išdiskutuoti visi reikalai, kurie lietuviams svarbu žinoti. Koresp.

PIRKITE KARO BONUS!

## NAUJAS VYSKUPAS



J. E. Francis J. Haas, naujas Grand Rapids, Mich., diecezijos vyskupas. Ingresą lapkr. 18 d. atliko Apaštalinis Delegatas Amerikai arkivyskupas Amleto Cicognani. Naujas vyskupas yra buvęs pirmininku President's Committee on Fair Employment Practices. (NCWC-Draugas photo)

## Sajungiečių 64 kuopos pramoga

Lapkričio 7 d. Moterų Sąjogos 64 kuopa buvo surengusi pramogą "bingo" Sv. Antano parapijos mokykloj seselių Pranciškiečių naudai. Pramoga seselėms pelno davė \$96.36. Didelė garbė parapijos klebonui kun. I. F. Boreišiui už paramą, agitaciją ir prisidėjusiems aukomis bei visiems už skaitlingą dalyvavimą.

Aukomis prisidėjo: Red Arrow Bottling Works — \$10.00, H. Wall — \$3.00, A. Brazienė — \$2.00, K. Rukšėnienė — \$2.00, A. Tautkus — \$1.00, A. Bukšienė — \$1.00, J. Piraitis — \$1.00, M. Jurkūnienė — \$1.00, A. Ambrašienė — \$1.00, M. Vaicka — 50c.

Dovanų aukojo — A. Mikštenienė, M. Šimkūnienė, D. Kasparavičiūtė, J. Bandza, R. Gudiniene, J. Keblaitienė, A. Russell, M. Wenzberg, J. Wilson, O. Nicelienė, O. Rimienė, A. Saltienė, S. Požiuviene, G. Šilaikienė, I. Keblaitienė, M. Kisielienė, O. Valaitienė, O. Simonienė, O. Grybienė, P. Ambrasienė, P. Gosčevskienė, J. Sakalauskienė, O. Puišienė, O. Keršulienė, A. Žukauskienė. Taipgi nuoširdumo parodė pasidarbuodami tame vakare: V. Jurgelaitis, J. Sakalauskas, M. Wenzberg, A. Ambrasaitė.

Reng. kom. sudarė sekančios narės: J. Sakalauskienė, O. Grybienė, O. Valaitienė, P. Gosčevskienė, A. Ambrašienė.

Moterų Sąjungos 64 kuopa nuoširdžiai dėkinga visiems už nuoširdų priėjimą. Koresp. A. A.

Motery Sajungos 64 kuopa nuoširdžiai dėkinga visiems už nuoširdų priėjimą. Koresp. A. A.

## Zinių-zinėlės

K. Barkauskienė su dukterimis Anelia ir Virginia spalio 31 d. surengė savo vyrui Petruui Barkauskui gimtadienio paminėjimą. Susirinko artimesni draugai, kurie sudėjo Petruui širdingus sveikinimus ir linkėjo dar daug linksmų gimtadienių sulaukti. Visi svečiai buvo pavaišinti.

Lietuvos Dukterų draugija per visus 27 metus gyvavimo visados turėdavo savo metinius parengimus su programa, šokiais. Kartais atvaidindavo didelius vakarus. Vakarai visados būdavo sekmingai. Publika visados gausiai lankydavosi.

Bet šiais metais apiunkybės taip susidėjo, kad nėra galimybės surengti kokį nors vaidinimą. Todėl dukterys rengia bingo party sausio 16 d., 1944 m., Sv. Jurgio parapijos svetainėj, 2 valandą popiet.

Bus daug dovanų, kurių tarpe Defense Bonds ir Stamps.

Tikietukus dovanuoja Paul Molis, Real Estate agentas.

**Skolinam Pinigams**  
Morgičiams  
REITAS IR MANDAGUS PATARNAVIVAS  
KREIPKITES PRIE Mūsų  
**TAUPLYKITE**  
dėl  
**1944 SUPREME**  
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION  
PETRAS P. KEZON  
Sekretorius ir Iždininkas  
DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA..... **4%**  
1751 W. 47th Street

**DR. G. SERNER**  
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS  
25 metų patyrimas  
Tel: Yards 1829  
Pritaiko Akinius.  
Kreivas Akis Ištaiso.  
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė  
3401 SO. HALSTED ST.  
Kampas 34th Street  
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Sekmadienyje pagal sutartį.

**EXTRA! EXTRA!**  
Permalnytas vardas ir adresas  
Lietuviškas Zydukas  
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ  
N. KANTER, sav.  
**MONARCH LIQUOR**  
3529 So Halsted St.  
Phone YARDS 6084

Lietuvos Dukterys jam labai dėkingos už tokią paramą.

Taipgi tikimasi, kad visi mūsų rėmėjai ir geri draugai, kurie per daugelį metų lankėsi ir mūsų parengimus, suprasdami šių laikų padėtį, atsilankys ir šiuo kartu į bingo lošimą. P. B.

Res. 6958 So. Talman Ave.  
Res. Tel. GROvehill 0617  
Office Tel. HEMlock 4848  
**DR. J. J. SIMONAITIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
OFISO VALANDOS  
Valandos: 2-4 ir 7-9 vakare  
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus  
2423 West Marquette Road

## PIRKITE KARO BONUS!

**Būkit Malo SAVO AKIMS!**  
Tik viena pora akių išsimu g v m mui. Saugokite jas išsimu iš g zaminuoti jas mod rniš tamis metoda, kurią regėj mo mokslas gali suteikti.  
36 METAI PATYRIMO  
pitrinkime akinių, kurie praeit na visų akių tjepting.  
**Dr. John J. Smetana**  
**Dr. J. J. Smetana, Jr.**  
OPTOMETRISTAI  
1801 So. Ashland Avenue  
Kampas 18-tos  
Telefonas: CANal 0528, C'eng.  
OFISO VALANDOS  
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.  
Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

**MARGUTIS**  
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.  
**WHFC - 1450 kilos.**  
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.  
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.  
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.  
MARGUCIO ofiso adresas:  
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.  
Telefonas — GROvehill 2242

## AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

**DR. STRIKOL'IS**  
PHYSICIAN AND SURGEON  
4645 So. Ashland Avenue  
OFISO VALANDOS:  
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.  
Nedėliomis pagal sutartį  
Office Tel. YARDS 4787  
Namų Tel. PROspect 1930  
Tel. YARDS 2246

**DR. C. VEZELIS**  
DANTISTAS  
4645 So. Ashland Avenue  
arti 47th Street  
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.  
Trečiadienį pagal sutartį.  
Ofiso Tel. VIRginia 0086  
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244

**DR. T. DUNDULIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4157 Archer Avenue  
Ofiso val.: 1-3 ir 5-8:30 P. M.  
Trečiadieniais pagal sutartį  
Tel. YARDS 5921  
Bes.: KENwood 5107.

**DR. A. J. BERTASH**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30  
756 West 35th Street

Tel. CANal 6122  
**DR. BIEŽIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
2201 W. Cermak Rd.  
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.  
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas—uždarytas.  
REZIDENCIJA  
3241 West 66th Place  
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257  
Rez. Tel.: PROspect 6659  
**DR. P. Z. ZALATORIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
1821 So. Halsted St.  
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.  
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.  
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARDS 3146  
**DR. V. A. ŠIMKUS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
IR AKINIUS PRITAIKO  
744 West 35th Street  
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30  
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30  
Sventadieniais—11-12.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

## LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai:  
Ofiso—HEMlock 5849  
Rezid.—HEMlock 2324  
**DR. PETER I. BRAZIS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
6757 So. Western Ave.  
OFISO VALANDOS:  
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9;  
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Ofiso Tel. ... VIRginia 1886  
**DR. AL. RAČKUS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4204 Archer Avenue  
LIGONIUS PRIMA:  
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.  
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

**DR. P. ATKOČIŪNAS**  
DANTISTAS  
1446 S. 49th Court, Cicero  
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais  
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.  
3147 S. Halsted St., Chicago  
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais  
Valandos: 2-6 popiet.

**DR. CHARLES SEGAL**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4729 So. Ashland Ave.  
(2-tros lubos)  
Ofiso Telefonas: YARDS 0554  
Jei neatsiliepija šaukite—  
Res. Tel.: MIDway 2880  
OFISO VALANDOS:  
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.  
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

**DR. EMILY V. KRUKAS**  
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS  
4146 Archer Avenue  
Ofiso Tel. LAFayette 3210  
Rez. Tel. LAFayette 0094  
Jeigu Neatsiliepiama—  
Šaukite: KEDzie 2868  
VALANDOS:  
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;  
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.  
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.  
Sekmadieniais pagal susitarimą.  
Tikėjimas yra brangi Dievo dovana amžinajam gyvenimui laimėti. Bet žmogus praranda tikėjimą dėl to, kad jo nebrangina.

**GERKIT TIK GERĄ ALŲ**, padarytą Chicagoj. Visti geria ir mėgsta **AMBROSIA** Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino **NECTAR**. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

**LEO NORKUS, Jr.**  
DISTRIBUTOR  
OF  
**Ambrosia & Nectar BEERS**  
Urho (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas **NORKŲ**, kur gausit greitai ir teisingą patarnavimą.  
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

**Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė**  
Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Dėmančius Ziedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius aukso ir sidabro daiktus už **PRIENAMIŲ USIAS KAINAS**.  
Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knagų, Stygų, Rekorjų ir kitų visokių muzikalių daiktų.  
Faisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Ziedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.  
**JOHN A. KASS**  
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC  
4216 ARCHER AVENUE  
Phone: LAFAYETTE 8617

**Jos. F. Budrik, Inc.**  
3241 So. Halsted St.  
Tel. Calumet 7237—4591  
Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvės per 14 metų:  
WCFL 1090 k. Sekmadienio vakare 9:30 valandą.  
WHFO 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valandą.

**WHOLESALE FURNITURE BROKER**  
Everything in the line of Furniture  
**ALEX ALESAUSKAS and SONS**  
Factory Representative.  
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART  
For appointment call — REPUBLIC 6051

**PASKOLUS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ!**  
STATYBAI REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI  
in! Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!  
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖS ŽEMŲS NUOSIMČIO RATOMS.  
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!  
TAUPLYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai tūmoksni ant pareikalavimo.  
PENTIAUSIA IR ZYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 46 Metal Sekmingo Patarnavimo! —  
**KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION**  
CEI CALUMET 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y. 8236 SO HALSTED ST



# WANT ADS

## "DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT  
127 No. Dearborn Street  
Tel. RANDolph 9488-9489

**SVARBUS PRANESIMAS**  
War Manpower Commission nustatymai reikalauja kad daugumas darbininkų turi įsigyti Paliuosavimo Raštą (statement of availability) nuo dabartinės darbo įstaigos — ar nuo War Manpower Commission — pirm pradėdami dirbti kitoje įstaigoje. Persitikrinkite ar jūs galite gauti ir ar jums reikalinga paliuosavimo raštas. Jūs sutaupsit sau ir darbo įstaigoms daug laiko.

## HELP WANTED — VYRAI

**DARBININKŲ**  
17 IKI 45  
48 val. į savaitę; gera mokesčiai ir darbo sąlygos. Atsišaukite į

**SIGNODE STEEL STRAPPING CO.**  
2600 N. WESTERN AVE.

## REIKIA VYRŲ DARBININKŲ

NEREIKIA JOKIO PATYRIMO

PASTOVUS DARBAI

GERA PRADINĖ MOKESTIS

REGULIARIAI PAKELIMAI

Užtikrinta Ateitis Po Karo

GEROS DARBO SĄLYGOS

Atsišaukite į

**ARNOLD SCHWINN CO.**  
1718 N. Kildare

## PORTERIŲ

Dirbti nuo 3 po pietų iki vidurnakčio. 6 dienos į savaitę, puikios darbo sąlygos. Labai gera mokesčiai.

Kreipkitės prie Chef

**Cafe De Paris**  
1260 N. Dearborn St.

## BUS BOYS

Atsišaukite į Colonnade Kambarį. EDGEWATER BEACH HOTEL  
5349 Sheridan Rd.

## MEDŽIO IŠDIRBĖJŲ

Jig Saw Cutters. Puiki mokesčiai jei esate tame patyryje. Atsišaukite

**CHICAGO CEDAR CRAFT MFG. CO.**  
1049 N. Paulina Humboldt 2241

## WAREHOUSE VYRŲ

Pastovūs darbai. 5 dienos į savaitę. \$165.00 mokesčiai mėnesiniai. Netoli south sidės.

**ANDOVER 3424**  
Miss Allen

## Džanitorių

Defense Dirbtuvės Cafeterijoje Puikios darbo sąlygos. Puiki mokesčiai. Kreipkitės prie Mr. Pope (cafeterijoje).

**PULLMAN STANDARD CAR CO.**  
130th ir Calumet Harbor

Ar pašaukite BAYport 3200—Ext. 226

## REIKIA VYRŲ

Lioduoti ir iškrauti karus ir trokus ir prie abelių warehouse darbų. 6 dienos į savaitę, laikas ir pusė virš 40 valandų.

**BIRD & SON, INC.**  
1472 W. 76th St.

## ISIGYKITE DEFENSE DARBA ŠIANDIEN!

**HURLEY MACHINE CO.**  
2145 S. 54th Ave. — Cicero

\$43.50  
Už 52 valandas į savaitę.

**SARGAMS ir FIREMANAMS**  
Nereikia anglų kasti, Nuo 4 pp. iki 12 vidurnaktį.

**TRANSO ENVELOPE CO.**  
3542 N. Kimball

**PIRKITE KARO BONUS!**

CIA RASITE TĄ DARBA KURĮ NORITE GAUTI!

## HELP WANTED — VYRAI

### FREIGHT HANDLERS

LABAI SVARBUS DARBAI

Mokame aukščiausią mokesčių visame mieste. Mokame taipgi laiką ir pusę po 8 ir po 40 valandų darbo.

NUOLATINIAMI DARBU

Atsišaukite asmeniškai į

**NATIONAL CARLOADING CORPORATION**

Door No. 5. House No. 3.  
13th & Clark Sts.

## VYRŲ

SU AR BE PATYRIMO

NUOLATINIAI DARBAI GERA MOKESTIS

MĖNESINIAI BONAI

**SHOTWELL CANDY CO.**  
3501 Potomac

**ARC WELDERIŲ**  
Šešiasdešimt Valandų Darbas

\$60.00 IKI \$73.00  
Ir Bonai Sulig Įsidirbimo

**UPSET OPERATORIŲ FORGE HEATERS**  
\$60.00 IKI \$95.00  
Ir Bonai Sulig Įsidirbimo

**PAGELBININKŲ PRIE PLENO MOKINIŲ — THREADERS ROUGH GRINDERS**  
\$52.50 IKI \$60.00  
Laispiškas Įsidirbimas

**MAŠINISTO**  
\$70.00 IKI \$87.50  
Dienomis ar Naktimis  
10% Naktinė Premija

**KELLY O'LEARY STEEL WORKS**  
Kašdien: 8 ryto iki 8 vakare  
Sekmad. nuo 8 ryto iki 3 pp.  
5757 WEST 65th STREET

**UPSET OPERATORIŲ FORGE HEATERS**  
\$60.00 IKI \$95.00  
Ir Bonai Sulig Įsidirbimo

**PAGELBININKŲ PRIE PLENO MOKINIŲ — THREADERS ROUGH GRINDERS**  
\$52.50 IKI \$60.00  
Laispiškas Įsidirbimas

**MAŠINISTO**  
\$70.00 IKI \$87.50  
Dienomis ar Naktimis  
10% Naktinė Premija

**KELLY O'LEARY STEEL WORKS**  
Kašdien: 8 ryto iki 8 vakare  
Sekmad. nuo 8 ryto iki 3 pp.  
5757 WEST 65th STREET

**KELETA VYRŲ**  
Su ar be patyrimo prie Sanitacijos darbų.

PASTOVUS DARBAI GERA MOKESTIS

Automobilio lėšos atlygintos. Specialė auto aptvarkymas dėl gazo-lino ir tires.

KREIPKITES PRIE MR. GRETZ

**LIEN CHEMICAL CO.**  
4353 N. AVONDALE

## VYRAMS

Abelių Dirbtuvės

Darbų

Visuose šiftuose randasi. Kiek ta dalinio laiko darbų taipgi yra.

Kiek tai Viršlaikio Mokant Laiką ir Pusę.

GERAS VALGIS PRISTATOMAS MUSŲ CANTEEN VEŽIMĖLIAIS

GERA LIGONINĖS IR APDRAUDOS PLENAS

APMOKAMOS ATOSTOGOS

Atsineškite pilietybės prirodymus.

EMPLOYMENT OFISAS

ATDARAS

Pirmad. perdėm Šeštad.

8 ryto iki 4:30 pp.

DOUGLAS PARK "L" IKI DURŲ

**HURLEY MACHINE CO.**  
2145 S. 54th Ave. — Cicero

\$43.50  
Už 52 valandas į savaitę.

**SARGAMS ir FIREMANAMS**  
Nereikia anglų kasti, Nuo 4 pp. iki 12 vidurnaktį.

**TRANSO ENVELOPE CO.**  
3542 N. Kimball

**PIRKITE KARO BONUS!**

## Turi 17 vaikų

Kanadoje pra tėvų, kurie turi gausias šeimynas. Loretville, Quebec, gyvena Omer L. Neureux, 47 metų amžiaus, ir jo žmona Antoinette, 46 metų, jie turi 17 vaikų, visi vaikai gyvena su tėvais.

**Palaikykite tuos biznierių, kurie skelbiai "Draugė".**

## HELP WANTED — MOTERYS

**Moteryų**  
Dirbti Defense Dirbtuvėje Pastovūs Darbai

**Gera mokesčiai**  
Sešios dienos į savaitę, laikas ir pusė virš 40 valandų.

**2310 S. Paulina**

**REIKIA DARBININKO**

ant farmos. Nereikia melžti karvių; alga \$30.00 ar daugiau su užlaikymu; tinka vyras ar moteris. Kreipkitės bile dieną ir valandą, o sekmadienį iki 8 val. ryto.

**STELLA KUBILIS**  
650 W. 31st St., 3-čias aukštas

## MOTERYŲ

**PRIE LENGVŲ BENCH DARBU**  
Patyrimo nereikia. 55c į valandą.

**LYONS BAND INSTRUMENT COMPANY**  
14 WEST LAKE ST.  
(Arti STATE — 3-čias aukšte)

**TARNAIČIŲ IR VALYTOJŲ**  
Alga \$77 iki \$80 į mėnesį. Pilnam ar daliniam laikui Kreipkitės prie Housekeeper.

**EDGEWATER BEACH HOTEL**  
5349 Sheridan Rd.

**REIKALINGA VIREJA GERAS MOKESTIS**  
Šiltas kambarys gyventi. Sužinosite sąlygas telefonu YAROS 0130

**REIKIA MOTERŲ**  
PRIE VIRTUVĖS DARBU

Ilgoms ar trumpoms valandoms. Valgis ir uniformos duodama. Sekmad. ir naktimis nereikia dirbti.

ATSISAUKIT PRIE MISS VAUGHN

TEA ROOM — 8th FLOOR

**CARSON PIRIE SCOTT & CO.**

**TARNAIČIŲ**  
Apartmentų Hotelyje Neapriboto Amžiaus. 50c į val., geros darbo sąlygos. Atsišaukite į

**CHATFIELD APT. HOTEL**  
3333 W. Washington

**TARNAIČIŲ**  
Pilnam ar daliniam laikui. Malonios darbo sąlygos. Kreipkitės prie Mrs. Schaffer (Housekeeper).

**EASTGATE HOTEL**  
162 E. Ontario

**MOTERYS**  
Pagelbėkite Karo Veiksmui.

**ABBOTT HALL** reikalauja moterų apvalymui midshipman's kambarių. Pilną ar dalinį laiką. Gera mokesčiai su reguliariu pakėlimu Patyrimo nereikia.

**ABBOTT HALL**  
710 Lake Shore Drive

**VYRAI IR MOTERYS**

**SEARS**

**Turi Jums Darbo!**

**MERGINŲ IR MOTERŲ**

PILNAM AR DALINIUI LAIKUI KAIPO TYPIST IR STOCK DARBININKĖS TAIPGI

**VAIKINŲ IR VYRŲ**

PILNAM AR DALINIUI LAIKUI KAIPO STOCK HANDLERS

Nežiūrint kiek patyrimo turite — SEARS išmoks jums ekspertais prie malonių darbų.

ATSISAUKITE PERSONNEL OFISAN

**SEARS, ROEBUCK & CO**  
1400 WEST 35th STREET

## Apie Uragvajaus lietuvius

(LKFSB) Į Uragvajų lietuvių daugiausia privažiavo 1927-1930 m. laikotarpyje, nemaža jų dalis — politiniai emigrantai. Dabar ten lietuvių priskaitoma apie 7,000-8,000. Dauguma gyvena Montevideo mieste ir jo priemiesčiuose Cerro ir Casaba. Kiti gyvena provincijos miestuose — Salto, Freinta y Tores, Fraibuto ir kt. Yra lietuvių išsimėčiusių ir ūkiuose, keletas tūkstančių dirba skerdyklose — frigorikuose. Dalis lietuvių turėjo neblogą darbą prie statybos, bet dėl karo tie darbai sustojo. Neblogai verčiasi lietuviai biznierių: restoranų, viešbučių, nakvynės namų savininkai. Vienas lietuvis iš senų laikų užima aukštą vietą Swifto skerdyklose.

Lietuvių organizacijų buvo daug, įvairaus nusistatymo, bet dauguma jų išmirė. Per paskutinius 12 metų buvo pradėta leisti net 12 lietuviškų laikraščių, bet tik pora išsilaikė ilgesnį laiką. Iš draugijų — gyvenimą veikiama parodo katalikų Lietuviškos Pastogės ir Dainos Draugija ir liberalinė Kultūros Draugija.

Šią vasarą į Montevideo nuvyko lietuvis kunigas S. Grigaliūnas. Kadangi Uragvajuje nėra lietuviškos parapijos, tai jis darbą pradeda prie kitų bendruomenių.

## Korporalas ir žmona parašė 2,000 laišku

Toledo, Ohio. — Mrs. Lewis L. Thomas, iš Toledo, arba jos vyras, dabar esąs "kur tai pietų Pacifike", yra pasauliniai čempionai laišku rašyme.

Mrs. L. Thomas sakosi "og į dieną parašanti du laiškus, vieną V-mail ir vieną air mail savo vyrui. Jis tą pat padaro. Laiškai esti nuo septynių iki aštuonių puslapių, bet esti ir 40 puslapių.

Nuo to laiko, kai abu kartu negyvena, daugiau akip 17 mėnesių, kiekvienas parašė ir gavo daugiau kaip tūkstantį laišku.

- ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
- ★ For Help!
- ★ For Sale!
- ★ For Rent!
- ★ For Service!
- ★ For Results!
- ADVERTISE -

In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper — ESTABLISHED 1909 —

CALL AN AD-TAKER CLASSIFIED OFFICE

TEL.—RANDOLPH 9488

**LITHUANIAN-DRAUGAS**  
THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

## ROMMELIO GIMINAITĖ



Ruth A. Hertz, iš Pittsburgh, Pa., nacių maršalo Erwin Rommel giminaitė, šiomis dienomis įstojo į Amerikos kariuomenės WACS. Ji sakė norėtų nuvykti Italijon ir ten pamatyti savo giminę Rommelį suimtą ir uždarytą amerikiečių koncentracijos stovykloje. (Acme Draugas telephoto)

## Padėkos žodis čikagiečiams

Dideliai malonu ir net meilu sužinoti, o dar labiau, patirti, kad senasis lietuvis kasis geraširdingumas dar vis tebegyvuoja pas mūsų lietuvius. Jis skatina prie didesnių pasišventimų, prie didesnių saviems broliams bei sesėms po platųjį pasaulį išskleidintiems pasiaukavimui, prie smarkesnių darbų, prie karštesnių maldų.

Mes, Šv. Pranciškaus seserys, Amerikoje esančios, tariame Jums, brangūs broliai ir sesės, čikagiečiai, giliai jaučiamą, nuoširdų lietuvišką ačiū už Jūsų kilnų, taip, šventą darbą neseniai įvykdytą, mūsų seselių Brazilijoje darbuotės naudai.

Mes esame tikros, kad jos, susilaukusios tokios stambios aukos \$1,172.38 iš jūsų surengto vakaro Šv. Jurgio parapijos svetainėje, bus nemažiau dėkingos Jums už Jūsų žymią paramą.

Išvardinti visus pasidariusius ir pasidarbavusius to vakaro pasisekimui būtų šitokiam trumpame raštelyje neįmanoma. Tapakanka čia pasakyti, kad mes esame labai dėkingos Didžiai Gerb. Pralotui M. L. Krušui už jo prisidėjimą, pagalbą, patarimą, nemažą auką, ir sveatinę užleidimą tam vakarui; Antaninai Leščinskienai, Julijonai Pukelienei, Anastazijai Snarskieni ir Sudeikienei, bendrai ir visai Chicago Šv. Pranciškaus Seserų Rėmėjų apskričiai, na, ir vakaro dalyviams bei dalyvėms, ir G. Giedraitienei, dainininkei, už jos malonų programai dalyvavimą, taipgi Antanui ir Kotrinai Maikiams už jų įstojimą į Brazilijos Pranciškėčių Rėmėjų garbės narių eiles, pakuojant žymią sumą pinigų.

Brangūs čikagiečiai! Jūsų gražus pavyzdys paskatins ir kitus rėmėjus prie garbingo darbo, kurs neša ne tik liglaikinius mūsų darbuotei vaisius, bet ir amžinuos vaisyus Jūsų pačių naudai čia ir kitame gyvenime.

Pasakyti Jums, visiems ir visoms, ačiū yra lengva, bet nupiešti jucs mūsų širdžių dėkingumą, žodžių įrankis yra prasta priemonė. Tam reikėtų auksaburnio kalbininko bei dainiaus. Mums lieka tik viena daryti — pinti jūsų vardus Panelės Šv. Rožančiaus vainikėlin ir dvasiškai belsti į mūsų išganytojo žemiškos buveinės dureles, meldamos Jį laiminti Jus apšiai ir duosniai šiame gyvenime ir baigti laiminti didžiausia Dangaus Karalystės palaima kitame.

Jums dėkingos,

Šv. Pranciškaus seselės savo ir mūsų braziliečių seselių vardu —

Motina M. Dovyda

Dar po \$100.00 aukojote tam pačiam tikslui: O. Morikienė, Pranas Girskis, mirėš, per A. Gilis, ir Ig. ir O. Radavičiai. Ačiū visiems ir visoms dar syki ir telaimina Jus ir Jūsų mylimuosius viso gero Davėjas.

### Mums Valdžia SAKO:

TAUPLYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jus savo apdėvėta parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJA savo dirbtuvėje. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-ju \$49 IR AUKSCIAU SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėte.

Telefonas SEELEY 8760

## ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

### MIRACLE WHIP!

Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

# LOST

Lost, a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel corks that tickle.

### SMITH BROS. COUGH DROPS

BLACK OR MENTHOL—5¢

### Asthma Loosened First Day

For Thousands of Sufferers

Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma ruin sleep and common life. Circulate through the blood and common life help loosen the thick strangling mucus the first day, thus aiding nature in palliating the terrible recurring choking spasms and in promoting freer breathing and restful sleep. Mendocoe is not a smoke, dope, or injection. Just pleasant, tasteless, palliating tablets that have helped thousands of sufferers. Printed guarantee with each package — money back unless completely satisfactory. Ask your druggist for Mendocoe today. Only 60c.

### For a Better Day U.S. WAR BONDS

In Alsace-Lorraine even the family names have been taken from the residents and Germanized names substituted. Century-old French streets of Mulhouse, Strasbourg, Metz have been given Nazi names. In their effort to destroy all French culture in these provinces the Germans are burning libraries—even the privately owned French cook books. In Strasbourg alone nearly 20,000 homes have been damaged in this war but the residents still pray for allied bombers to come over again with their block busters.

In America our war efforts are tranquil, but nevertheless they must be determined if we are to defeat Hitler.

Buying War Bonds every pay day is one good way to exhibit our determination to aid in the war effort.

U. S. Treasury Dept.



## DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave.

Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,

by the

LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY

A member of the Catholic Press Association

\$6.00 per year outside of Chicago; \$7.00 per year in Chicago  
Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

## DRAUGAS

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	\$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienioose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu. Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus.	

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus pristatytus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisyti, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

## Kas valdys po karo – ar fiesa ar ginklas?

Šio karo ugnį sukūrė fašistų, nacių (prie kurių ir komunistai 1939 m. prisidėjo) ir japonų imperializmas ir militarizmas. Demokratijos buvo priverstos ginkluotis ir gintis. Diktatoriai ginklu grąšino sugriauti pasaulio santvarką ir visus jiems pasiekiamus kraštus užvaldyti. Demokratijos ir visos taiką mylinčios tautos taip pat ginklu turi triuškinėti savo priešą ir tuo pačiu būdu pavergtas tautas laisvinti.

Kito kelio nėra: prieš fizišką jėgą reikia statyti fizišką jėgą.

Bet tai reikalinga karo metu. Kaip gi bus po karo?

## KĄ SAKO ATLANTO ČARTERIS?

Prezidento Roosevelto ir Premiero Churchillio pasirašytas Atlanto Čarteris aiškiai sako, kad po šio karo pasaulis bus valdomas ne ginklu, bet teise ir teisėtumu.

Teisė ir teisėtumas reikalauja laisvės ir nepriklausomybės visoms tautoms, didelėms ir mažoms. Atlanto Čarterio dėsniams ir tai garantuoja.

Tą patį sako ir jungtinių tautų deklaracija, pasirašyta Vašingtone.

Tokia pat dvasia, neabejojame, sekretorius Cordell Hull pravedė Maskvos konferencijos nutarimus.

Jungtinių Valstybių senatas, priimdamas pokarinio bendradarbiavimo taikai palaikyti rezoliuciją taip jau turėjo tą patį kilnų tikslą, kad po šio karo vyrų ne ginklo jėga, bet teisybė.

## GINKLO JĖGOS GARBINTOJAI

Bet yra pas mus, demokratiškoje Amerikoje, žmonių, kurie atmeta teisybės dėsnius tarptautiniame tautų sugyvenime ir garbina fizišką jėgą. Tie žmonės išėina prieš Atlanto Čarterio nuostatus ir prieš tuos tikslus, kuriems įgyvendinti mes klojame bilijonus dolerių ir liejame savo sūnų kraują.

Pasirodo, kad aiškiais ginklo jėgos garbintojais yra Chicago Sun redaktoriai veik su visais savo kolumnistais. Jie savo editorialu, kurs buvo įdėtas praėjusį trečiadienį, didžiausio džiaugsmo suteikė lietuvių tautos išdavikams — rusiškos ginklo jėgos garbintojams. Chicago Sun prirašė apie Lietuvą melagysčių, iškraipė jos istorijos faktus, pasmerkė ją pražūčiai ir dėl to lietuviškiems išsigimėliai bolševikai katutėmis iš džiaugsmo plojo, kad didelio dienraščio redakcijoje surado savo išdavikiškiems norams ir darbams pritarimo.

Lietuvių tauta yra laisvė ir taiką mylinti tauta. Ji nesiekė savo kaimynų skriaudos, bet visuomet kovojo už savo žemę, už savo teises, už savo laisvę ir nepriklausomybę. Keliais atvejais ji neteko laisvės kaip tik dėl to, kad jos kaimynai buvo persisiurbę imperializmo dvasia, kuri juos taip apakino, kad nebeamatė tiesos, ją pamynę po kojų, ginklo jėga didžiavosi ir ją tik begarbino.

## LIETUVIŲ KOVOS SU PAVERGEJAIŠ

Prieš tą ginklo jėgą Lietuva per šimtmečius kovojo. Ji kovojo su lenkų primestomis unijos užmačiomis. Ji kovojo su carų valdžiomis. Ji kovojo su Sovietų Rusijos okupacija. Ji kovoja su nacių okupacija.

Nesigilinant toliau, užteks paminėti paskutiniuosius Lietuvos kaimynų ginklo jėgos aktus, sutremdžiusius Lietuvos žmonių teises, jų laisvę ir nepriklausomybę.

1940 m. Sovietų Rusija ginklu Lietuvą užpuolė ir

ginklo jėga ją pavergė. Lietuvos žmonės kovojo prieš rusų ginklo jėgą, bet čia tuoj kiti jų kaimynai vokiečiai (1941 m. birželio 22 d.) taip pat ginklo jėga puolė ir nelaimingieji mūsų broliai pateko į kitų žiaurių okupantų rankas.

Lietuvių tauta buvo permaža, kad atsilaukių gausių ir galingų kaimynų ginklo jėgai. Tačiau jos dvasia, jos troškimas ir griežtas nusistatymas būti savo krašto šeimininke, gyventi laisvu ir nepriklausomu gyvenimu nebuvo palaužtas, nėra palaužtas ir nebus palaužtas.

Chicago Sun perša Lietuvą Sovietų Rusijai. Maskvos bernai iš "Vilnės" ir "Laisvės" pastogės taip jau nori palaidoti Lietuvos nepriklausomybę, surišant ją amžiniais ryšiais su Rusija.

## LIETUVIŲ TAUTA SIEKIA PILNOS LAISVĖS

Bet težiho Chicago Sun ir lietuviškiems išdavikams, kad lietuvių tauta, kuri niekuomet istorijoje savanoriai nesijungė nė su vienu savo kaimynu, taip ir po šio karo ji su nė vienu iš jų nesijungs, nes ji nori būti laisva ir nepriklausoma. Jei, sakysim, Sovietų Rusija ir po šio karo norės pasiglemžti Lietuvą, ji turės panaudoti ginklo jėgą. Be tos jėgos ji ir valdyti jos negalės. Tauta vis vien kovos dėl savo šventų teisių būti laisva ir nepriklausoma. Ir mes, Amerikos lietuviai padėsime jai toje šventoje kovoje.

Bolševikiškiems laikraščiai jau keliais atvejais priminė mums ir organizuotosios lietuvių visuomenės vadams — Amerikos Lietuvių Tarybai, kad, girdi, netrukus jie turės pakeisti savo nusistatymą, nes turį vilties, kad Vašingtonas ir Londonas pripažinsią Maskvos pretenzijas į Lietuvą. Nors mes abejojame, ar Atlanto Čarterio autoriai — Prezidentas Rooseveltas ir Premieras Churchill patenkins Maskvos imperialistiškus norus, bet jei, atsitikime taip būtų, mūsų nusistatymas stovėti už visiška Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę nepasikeis. Esame tikri, kad nepasikeis nė Amerikos Lietuvių Tarybos nusistatymas, nes jis visu šimtu nuošimčių sutampa su mižiniškos Lietuvos žmonių daugumos troškimu ir nusistatymu.

Bet mes tikime, kad po šio karo pasaulį valdys ne ginklo jėga, bet teisė ir teisybė. Tų dėsnių laikantis, ir Lietuva turės teisę į laisvę ir nepriklausomą tautų šeimą, kaip suverenę valstybę, ir naudotis keturiomis laisvėmis.

## Remia Baltijos valstybių nepriklausomybę

"The New York Times" reiškia pagarbą sekr. Cordell Hull, kuris Maskvos konferencijoje puikiai atlaikė Amerikos poziciją ir pasiekė gerų rezultatų ir karo vedimo ir pokarinės taikos atžvilgiu. Baltijos valstybių ir Lenkijos klausimu, pastebi Times, mes laikėmės vieno nusistatymo, Rusija — kito: Bet iš sekr. Hull padaryto pareiškimo spaudai esą galima matyti, kad tų dviejų skirtingų nusistatymų subendrinimas vis tik yra galimas. Galima suprasti Rusijos susirūpinimą savo saugumu. Tačiau tam nereikalinga jai naujų teritorijų įsigyti "Merely for the sake of enlarging their already mammoth possessions by a few more square miles."

Rusijos, kaip ir kitų valstybių, saugumą garantuos "tikrai efektinga organizacija palaikyti tarptautinę teisę ir tvarką." Toliau Times visai teisingai pastebi, kad nuo Rusijos nuosprendžio, ką ji darys savo sienų klausimu, daug pareis Amerikos žmonių noras ar nenoras garantuoti naujos taikos sąlygas.

Smagu pažymėti, kad didysis Amerikos dienraštis "New York Times" stovi už Baltijos valstybių atsteigimą laisvomis ir nepriklausomomis.

## Tebelaukiančios sprendimo problemos

"Newsweek" pastebi, kad, smulkmeniškai studijuojant Maskvos konferencijos deklaraciją, aišku, kad netrukus vyriausieji Jungtinių Valstybių, Didžiosios Britanijos ir Rusijos vadai turės susirinkti ir galutinai išspręsti šiuos svarbius klausimus: skubinti amerikiečių-anglų planus Vakarų Europos invazijai; koordinuoti amerikiečių-anglų ir Sovietų karo strategiją; smulkmeniškis susitarimas dėl bendro pokarinio Vokietijos pertvarkymo; išsprendimas Sovietų Rusijos sienų problemos, ypač atsteigimas Baltijos valstybių.

Tikimasi, kad šie visi svarbūs klausimai greitai ir gerai bus išspręsti ir tuo būdu bus labiau užtikrintas nuširdesnis bendradarbiavimas kiek karui vesti reikaluose, tiek pokariniam pasauliui pertvarkyti.

Kiek stipri ir kaip gausiai skaitoma bus mūsų spauda, tiek stiprus ir sekmingas bus mūsų veikimas. Todėl remkime ir platinkime lietuvių katalikų laikraščius.

Tenka patirti, kad Amerikos Lietuvių Taryba planuoja daugiau, plačiau ir sistematingiau veikti, kad padėti Lietuvos žmonėms greičiau numesti nacių okupacijos jungą ir atsisteigti laisva ir nepriklausoma valstybe.

## Lietuva Mirties Ženkle

Prof. K. Pakštas

(Tęsinys)

Koks likimas laukia Baltijos tautas ir Lenkiją?

Leistina spėti, kad Maskvos konferencijoje šitų keturių tautų likimas buvo svarstomas, bet rusų užsispyrimas jas praryti, neleido padaryti jokio padoraus sprendimo. Jų klausimas galėjo būti atidėtas kitoms konferencijoms.

O kas gi laimi iš to atidėliojimo? Greičiausia laimi Sovietai. Dabar visos Baltijos respublikų žemės ir visa Lenkija dar tebėra vokiečių rankose. Tad derėtis dėl šitų kraštų laisvės yra lengviau. Bet jei po mėnesio ar kitos ten įžengtų Rusijos kariuomenė ir pabaigtų intelektualų ir pažangesnių kaimiečių ir darbininkų medžioklę, tai būsimos de-rybos pasvirtų Rusijos imperializmo naudai, nes, pavyzdžiui, kas eis ten mirti dėl brangios senosios Lietuvos ar Latvijos? Jeigu Sovietai tuos kraštus faktinai jau valdys, tai demokratijų pripažinimas tam valdymui, pagal sovietiską etiką, juk nebebus ir reikalingas. Demokratijos galės net keletą metų dar paniurnėti, kad Atlanto Čarteris sulaužytas, bet tai padėties neatmainys.

Jeigu rusai pasiliks Lietuvoje, tai rytinė pusė Lenkijos turės irgi Rusijai tekėti. Pasiziūrėkite į geležinkelį žemėlapyje ir pamatysite, kad iš Kievo į Kauną tinkamiausias kelias eina per Sarny, Luniniec, Baranowicze (visi trys tie miestai yra Rytų Lenkijoje), Lydą ir Vilnių. Tiesiausias geležinkelis iš Maskvos, Smolensko ir Minsko ir beveik visos Gudijos eina per Molodečną ir Vilnių į Kauną ir pajūrį. Iš Sovietų Volynijos (Berdičev, Proskurov ir Kame- nec Podolsk) į Kauną ir Baltijos pajūrį eina beveik per vidurį Lenkijos per Rovne, Kowel, Brest Litovsk, Balstogę ir Gardiną. Nėra tokių naivių strategų, kurie manytų, kad pagrobusi Lietuvą Rusija paliks tarp savo gudiškų ir ukrainiškų provincijų ir Lietuvos smailę, siaurą Lenkijos kylį ir koridorių, kad trukdyti tiesų susisiekimą. Tik viena Galicija netrukdo tokiam susisiekimui. Bet visa Volynija ir visos gudiškos žemės iki pat Balstogės turės tekėti Rusijai, jei ši pasisavins Lietuvą. Yra žinių, kad jau dabar britai stipriai pataria lenkams atsisakyti šitų žemių, kad Rusija lengviau galėtų prieiti prie Lietuvos. Pagal Rusijos planą "stiprioji Lenkija" turės tik arti pusės 1939 m. turėtų žemių ir 40 nuoš. mažiau gyventojų. Štai kodėl visi lenkai teisėtai ir logiškai yra susirūpinę Lietuvos likimu. Lietuvos žuvimas grėšia Lenkijai visišku sumenkėjimu, o vėliau — gal ir pražūtimi. Štai kodėl Lietuva ir Lenkija šiuo metu turi gyvybiniai svarbių bendrų intere-

sų: apginti abiejų kraštų nepriklausomybę ir išėiti su kuo mažiausiais teritoriniais nuostoliais, jeigu jie neišvengiami.

1939 m. Sovietų pagrobtoje Rytų Lenkijoje yra apie keturiolika milijonų gyventojų. Lenkijos statistika mano, kad jų tarpe yra apie penkis milijonus lenkų, kiti gi — ukrainiečiai, gudai, žydai ir lietuviai. Rusų ten bus vos apie 140,000. Šios tautinės mažumos svajoja apie savas nepriklausomas valstybes, nemėgsta lenkų, bet dar labiau bijo rusų. Gudai turi didelių simpatijų Lietuvai.

Nustojusi rytinės pusės ir gavusi Rytų Prūsiją ar net dalį Silezijos, Lenkija vis dar bus gana stambi valstybė apie 18 ar 20 milijonų gyventojų. Vokiečius išgabenus galės į vakarus persikelti visa lenkiškoji mažuma iš Vilniaus, Lwovo ir kitų miestų bei ūkių. Tai turės kur pabėgti nuo mirties "demokratiškiausioje pasaulio valstybėje." O nuo mirties pabėgti visgi pats svarbiausias reikalas kiekvienam žmogui pagal normalią kasdieninį galvojimą. Ir šita proga lenkams po karo bus suteikta. Tai jau labai daug...

Bet kaipgi su Baltijos mažųjų respublikų gyventojais? Kur jie pabėgs ir kas juos beužtars? Nuo paliaubų dienoms gali ten prasidėti patys didžiausi žiaurumai, ko-

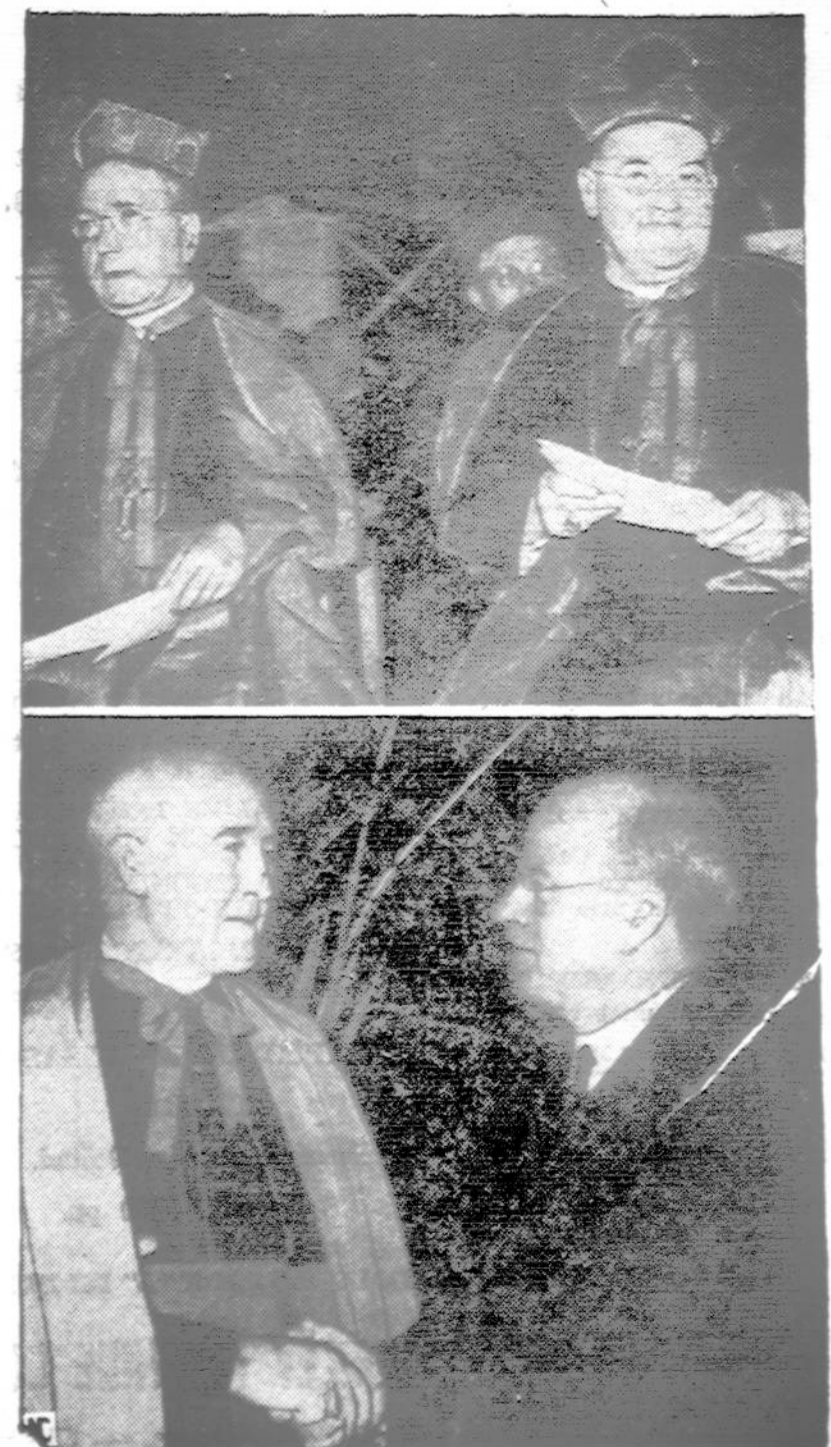
kių dar nematyta visame šitame bestiališkame kare.

Stalino grupė reikalauja sau visos Baltijos, visos Latvijos ir visos Didžiosios Lietuvos, tai yra tų kraštų, kuriuos jis per žiauriausią prievartą aneksavo 1940 m. vasarą. Bet nieko neteko girdėti apie Mažąją Lietuvą, kurioje yra Klaipėda, Tilžė, Įsrutis (Insterburg) ir net Karaliaučius. Nežinome, ar Stalino valdžia jau padarė kokį oficialų pareiškimą apie šių etnografinės Lietuvos plotų likimą, ar jis jų reikalauja ar tik šiaip sau "pageidauja". Jeigu Lietuvai būtų taikomas Lenkijos mastas (Maskvoj pagamintas), tai ir lietuviams, kaip Amerikos bizonams, būtų įkurtas koksai rezervatas Mažojoje Lietuvoje ir Suvalkijoje. Ten galėtų pabėgti nuo likvidacijos bent pusė lietuvių tautos. Kad ir vargingose aplinkybėse, siaurose žemėse, bet vis dėlto galima būtų dar išsilaukyti, nors gyvais išlikti. Tačiau nei Stalinas, nei demokratijos lgiol nepasako ar mums bus paliktas nors mažutis rezervatas iš vokiečių sugražintose mūsų žemėse apie Tilžę ir Karaliaučius. Todėl ir ateina iš Lietuvos žinių apie baisiausią gyventojų desperaciją artėjant rusų kariuomenei prie Lietuvos sienų.

(Bus daugiau)

Malda žmogaus sielą tobulina.

## GARBINGI SVEČIAI UNIVERSITETO ISKILMĖSE



Metinio Amerikos Katalikų Ierarkijos suvažiavimo proga, Katalikų Universitete, Washingtone, buvo didelės iškilmės — instaliacija naujo universiteto rektorius — prelatas Patrick McCormick. Viršuje Apaštalinis Delegatas Amer. Jungtinėms Valstybėms arkivysk. Amleto Cognani ir Baltimore, Md., arkivyskupas ir universiteto kancleris, žemiau Francis P. Matthew, Kolumbo Vyčių organizacijos pirm., sveikina naują rektorių. (NSWC-Draugas photo)







# Moterų Gyvenimas ir Veikla

## Šių dienų moterų spaudos ir darbuotės problemos

### c). Jaunųjų organizuotės ir organizacijos reikalai

Jau keletas metų atgal, kaip prasidėjo kai kurių mūsų jaunimo organizacijų silpnėjimas. Senųjų narių sąstata laikui bėgant dėl įvairių priežasčių reikėjo, o įstojanti jaunieji nesudaro tokio pertekliaus, kad užpildžius išėjusių eiles ir palaikius organizaciją augimo stovy.

Kaip pavyzdį imkime vyčius. Šios organizacijos kūrėjai ir vėlesni vadai nesigailėjo savo triūso ir pasišventimo, trokšdami patarnauti išėjusiai, naujoms kartoms ir lietuvių tautai. Prisiminti „Vyčių“ veiklos istoriją, pasiskaitę jų organą „Vyčių“, matome, su kokių entuziazmu ir kiek kilnių darbų atliko kovoje už savo būvį, dėl Lietuvos laisvės ir ekonominio atsistatymo organizuota tų laikų jaunuomenė, gyvendama palyginus sunkesnėse sąlygose, negu čia augusi iki šio karo. Vyčiai sudarė skaitlingus chorų, dramos mėgėjų ratelius, atliko organizuotas ekskursijas į Lietuvą ir t.t.

Ypatingai dabar karas išretino organizacijų narius, pokariniai laikai taip pat nieko gero tuo atžvilgiu nežada. Su jaunimo organizacijų nykimu gėsta pirmųjų darbuotojų ir susipratusių lietuvių viltys palaikyti jų tarpe tautiškumą ir katalikiškumą. Silpnėjimo reiškinys jau seniai kelia rimtą vyresnių visuomenės veikėjų susirūpinimą. Todėl šis klausimas karts nuo karto gvildenamas spaudoje, pakalbama, nusiskundžiama draugijų posėdžiuose, susirinkimuose ir seimuose, bet tam blogumui pataisyti tikrų priemonių neįmanoma, susigriebiama tikslaus aktyvumo organizuotės srityje.

### GERISI SAVO MOČIUCIŲ ATVAIZDU



Šios dvi mergaitės yra — Margaret Harrington iš Denver, Colorado, ir Janet Taylor iš Albany, N. Y., kurios žiūri į savo močiucių atvaizdus Saint Mary of the Woods (Indiana, kolegijoj). Pažymėtina, kad šią kolegiją lankė jų motinos, motinų motinos ir tų motinų motinos. Vadinasi, Margaret ir Janet yra jau ketvirtoji karta, lankanti tą pačią mokyklą.

### Silpnėjimo priežastys

Blogumą pataisyti lengviau, kai paaiškėja jo priežastys. Priežasčių ir kliūčių buvo ir yra daug. Visas prisiminti ir įvardinti nėra galimybės ir reikalo. Patiekime keletą vidujinių ir išorinių.

#### 1. Vidujinės priežastys:

a). Pradžioje jaunimo ir kitas organizacijas daugumoje sudarė ateiviai lietuviai. Ilgainiui pirmieji nariai paseno ir išmirė. Visas kat. organizacijas kūrė, palaikė ir joms vadovavo taip pat ig Lietuvos atvykę kunigai ir pasauliečiai. Su laiku ir pirmųjų vadų pristigimo, su tuo pristigimo ir patriotizmo dvasios pačiose organizacijose. Kur senieji ar jaunieji dvasios vadai rūpestingai, nuoširdžiai organizacijoms vadovauja ir koperouoja, ten ir dabar tos draugijos ir kuopos gerai gyvuoja. Pavyzdžiui, Sociacija, kai kurios Vyčių kp. ir k.

b). Nebuvo fondų. Jaunieji augo ir auklėjosi daugiau materialistinėje dvasioje, visur ieškojo apčiuopiamos naudos. Draugijos neturėjo pakankamai tam tikrų fondų, kad galėtų pagelbėti nariams neturte, moksle ir kitokiam varge. Savųjų neglobojami, ir neskatinami kilti aukštyn moksle jaunosios kartos talentai tapo gyvenimo skurdo užkasti arba dėl duonos nuėjo tarnauti svetimieji.

c). Neturėjo modernišku priemonių. Daugiau idealoginio, kultūrinio pobūdžio jaunimo ir kitos organizacijos neįstengė įkurti pagal laiko eigos ir reikalavimų modernišku įstaigų ir priemonių narių palaikymui ir švietimui. Įkurti, gerai sutvarkyti ir vedami atitinka-

mi klubai, skaityklos, kursai, mokyklos, sporto aikštės, salės ir kiti lavinimo krypties veiksniai būtų surišę jaunimą su organizacijomis ir paruošę jį tautiniam, religiniam darbui mūsų visuomenės tarpe. Dabar nereikėtų su žiburiu ieškoti pasišventusių jaunuolių organizuotės, bažnyčios ir spaudos veiklai. Mūsų jaunimas randasi išsiblaškęs po svetimus ir kitų srovių klubus, sporto ir kitas organizacijas bei susivienymus.

#### 2. Išorinės priežastys:

a). Mokyklų mokymo, auklėjimo būdai ir bendrai visa amerikozmo sistema įkvėpė jaunimo gyvenimui kitus savotiškus interesus ir dalinai atpalaidojo jo ryšius su tėvų sukurtais tautinėmis kultūrinėmis priemonėmis.

b). Sportas. Miestų vėldžios, mokyklos, visuomeninės įstaigos ir įvairūs klubai rūpestingai organizuoja ir globoja visų rūšių vaikų ir jaunuomenės sportą, parūpina tų šakų priemones praktikai, pramogai ir atitinkamą literatūrą. Rungtynių įdomumas, garbingo iškilimo į čempionus bei biznio galimybes ir prie to dar patraukli spauda gyvai žavi ir skatina jaunimą į sportą. Paskutiniaisiais laikais niekas taip jaunuolių neintereso, kaip sportas. Užtat ir J. A. Valstybių mokslo įstaigos turi sporto įrengimus ir samdo tam dalykui mokytojus — instruktorius, kad patrauktų prie savęs daugiau mokinių ar studentų. Sporto mada apsvaigę jaunuoliai daug brangaus laiko praleidžia mankštos ir azartiškam žaidimui, užmiršdami pareigas ir rimtesnius dalykus. Iš tos priežasties organizacijose dalyvauti jaunimas nebeteri laiko.

Tačiau rimtai pastatyta ir sistematingai vedama kūno kultūra ir sporto šakų pratybas mokyklose ir kitur reikia pripažinti būtinu ir geru dalyku fiziniame jaunimo auklėjime.

c). Good time. Kino teatrai, nakties klubai ir kitos su „good time“ šūkiu daug linksmybių žadančios vietos labiau vilioja ir patraukia daugumą šių dienų jaunimo, negu jam skirtos idėjinės organizacijos.

d). Komunistų pinklės. Kaip dabartinių kunigų rūpestis su organizacijomis, esančiomis už bažnyčios sienų, atslūgo, komunistai ir kitos srovės tuo pasinaudojo ir ėmė smarkiau visame krašte katalikus vilioti į šaukiamais pažadais į savo įvairiais nekaltais vardais pavadintas ir mišrias draugijas, klubus ir susivienymus. Tokiose neiškaus plauko organizacijose, bet po komunistų ar jiems artimų direktyva, randasi daug katalikiško lietuvių jaunimo ir senimo.

1). Ištautėjimas. Visos aukščiau pasakytos vidujinės ir išorinės priežastys ir veiksniai pastūmė jaunąją

### RADIJO MOKYTOJA



Mrs. Mary Agnes Schroeder iš Chicago, pasižymėjusi paskaitininkė per radijo, vadovaus „The Queen's Workshop of the Air“, paruošiant darbininkus radijo tarnybai. Šis projektas pradėtas katalikų gerovei, bus inaguruotas Jungtinių Valstybių ir Kanados sodalių centrų, St. Louis.

kartą į ištautėjimą. O tas tai ir yra svarbiausia kliūtis augti mūsų jaunimo organizacijoms. Viskas nemie-la, kas sava... Kas gali būti skaudžiau mažai tautai?

### Jaunimo organizacijų pertvarkymas

Dabar be atidėlio jimo tenka apgalvoti ir suplanuoti pertvarkyti silpnėjančias organizacijas, kad jų tikslai ir priemonės skatintų naujai išsirašyti pasilikusią priaugančią kartą ir atgal įstoti iš karo laukų grįžusius jaunuolius ir jaunuoles; kad teiktų nariams dvasinę ir materialę naudą; kad jaunimas pamiltų savo organizacijas ir niekados su jomis be laiko nesiskirtų.

1. Vyriausias tikslas. Šiais ypatingais laikais prie gražių ir kilnių organizacijų tikslų reikia pridėti vyriausį, būtent, tautinėje dvasioje ruošti lietuvių visuomenę ir spaudai jaunus darbuotojus, kiek galint daugiau jaunimo įtraukti į dabartinių didžiųjų Lietuvos išlaisvinimo ir šelpimo sąjudžių darbą ir atėjus laikui bei reikalui duoti tėvynei pionierių.

2. Priemonės. Vyriausiam ir kitiems tikslams siekti priemonės yra tam tikri tų organizacijų sukurti fondai, kurių ištekiais: a). parūpinama ir išleidžiama patriotinio turinio, mokslo šakų, Lietuvos krašto, kalbos pakitinimo, visuomenės mokslo ir kiti veikalai; b). Suruošiami lituanistikos ir kitų dalykų kursai jaunimui; c). globojama jaunuolių talentai, suteikiant nepasiturintiems gabiems moksleiviams ir gabioms moksleivėms stipendijas ar šiaip kartines pinigines paramas tęsti mokslą ar lavintis toliau mėgiamo dalyko srityje ir atnešti garbę lietuvių tautai.

Kokios organizacijos tinka jaunimui ir jaunamėčiams?

Nėra reikalo kurti nau-

jas ar ieškoti svetimų organizacijų mūsų jaunimui ir vaikams.

ALRK Moterų Sąjunga, ALRK Susivienymas ir Vyčių organizacija yra seniai puikiai susitvarkiusios ir daug nusipelnusios lietuvių tautai. Gerbiamosios skaitytojos gerai žino apie šias organizacijas iš spaudos ir priklausymo jose. Todėl plačiau kalbėti apie jas netenka. Visų moterų pareiga ir rūpestis dabar bus suburti jaunuosius į šias organizacijas. Moterų Sąjunga ir Susivienymas turi pomirtinės ir pašalpos skyrius suaugusiems, o pomirtinės skyrių jauna mečiams. Šios trys organizacijos geriausiai gali globoti ir visais žvilgsniais ap rūpinti mūsų jaunimą ir vaikučius. Tik reikia pasiskubinti juos surinkti ir įrašyti į tų organizacijų narius, kol kitos svetimoms ir priešingų srovių organizacijos mūsų vaikų neįtraukė. Kai kurios Moterų Sąjungos kuopos turi jaunamėčių mergaičių skyrius ir juos globoja. Pavyzdžiui, Moterų Sąjungos 20 kuopa Brighton Park Chicagoje turi jaunamėčių mergaičių skyrių, kurs puikiai gyvuoja vienos jaunamėčių pirmininkės ir globėjos sąjungietės vadovybėje. Nuo Naujų Metų reikia visoms Moterų Sąjungos kuopoms mergaičių jaunamėčių skyrius suorganizuoti ir globoti. Jeigu taip padarysime, bus daug padaryta dabarčiai ir ateičiai. Dabartiniais laikais šios rūšies veikimas daugiausia moterų rūkiai. Jei moterims pasiseks, tada ir kiti paseks jų pavyzdį ir prisikels iš miego visos mūsų organizacijos!

Numatomas artimas moterų spaudos, organizacijų atstovių ir veikėjų pasitarimas turės išdirbti ir priimti svarbiųjų einamųjų spaudos, organizuotės ir kitų darbų planą, perduoti jį ir tolimesnių kolonijų veikėjoms tuos klausimus svarstyti ir vykdyti gyvenime.

### Mok. Salimė Juozelėnaitė

Jeigu prosai yra surudiję, paberšk druskos ant popierus ir patrink ant jos prosus.

## Moterų vizitas norvegų šelpimo įstaigai

Turint prieš akis didelį Lietuvos žmonių šelpimo darbą, susitarusos grupelė moterų — N. Gugenė, E. Samienė, S. Sakalienė, Voight ir Sriubienė, apsilankė norvegų šelpimo įstaigoje — American Norwegian Relief tikslu iš jų kai ką pasimokyti šelpimo darbe. Ofise radome jų oficialų sekretorių O. Ingvolstad, kuris yra ir American Friends of Lithuania draugijos narys. Apie mūsų atvykimą jis jau žinojo iš konsulo P. Daužvardžio ir mielai mus priėmė.

Organizuokitės šelpimui tuojau — kalbėjo mums gerb. sekretorius, fondą šelpimo steigkite atskira nuo kitų fondų ir laikykite nuopartijų politikos. Darbą pradėkite su plačia programa, taip kad viena organizacija apimtų visus šalpos punktus, kaip tai, rinkimą pinigų, atsteigimą Lietuvos ūkių, priežiūrą Lietuvos vaikų.

Į vaikus reikia kreipti ypatingo dėmesio — tęsė jis toliau. — Po karo Lietuvoje rasis daug išbadėjusių, mažai maikintų vaikučių, kurie reikalauja greitos pagalbos. Jei nėra galimybės įsteigti jiems prieglaudų čia Amerikoje, tai nors atvežti juos Amerikon, kur juos pamintų paskiros šeimos, maitintų, mokintų ir prižiūrėtų kaip savo ir po vienu antrų metų sveikatai sustiprėjus, gražintų jų šeimoms Lietuvoje.

Daug patarimų mums davė mielas sekretorius. Renkant drabužius, patarė imti tik visai švairius. Batai turi būti sutaisyti, nes vieną kitą porą lengvai gali sutaisyti, kuomet šimtais porų fondui nėra galimybės sutaisyti. Rinkti muilą, nes bus labai reikalingas. Medikamentai, operacijoms, dentisterijai įrankiai, vaistai, maistas, džiovintas pienas, vis tai reikalingiausi dalykai ir jų nusiuntimas pareikalau didelių sumų pinigų, kuriuos turi suaukoti čia gyvenantieji lietuviai.

Norvegai gerai susiorganizavę visoje šalyje. Kitose valstijose randasi vėl kiti

sandėliai, kiti komitetai. Au-kas jie renka įvairiais būdais — per bažnyčias, per organizacijas, susirinkimuose, grupėse, paūkimais ir apsidėjimu mėnesiniais bei metiniais mokesčiais. Todėl tik vien Chicagoje sandėlis prikrautas dėžių, maišų pakrengtų siuntimui nors ir ryradome jų oficialų sekretorių O. Ingvolstad, kuris yra ir American Friends of Lithuania draugijos narys. Apie mūsų atvykimą jis jau žinojo iš konsulo P. Daužvardžio ir mielai mus priėmė.

Apžiūrėję turtingą norvegų sandėlį, pavaišintos šilta kava ir „cake“, atsisveikimam mielą lietuvių draugą Mr. Ingvolsted, jo žmoną ir pagelbininkę, džiaugiamės jų darbštumu ir jautrumu dėl savo tautiečių, linkėjome, kad ir mes lietuviai parodytume tikrą susirūpinimą, gražią širdį ir meilę savo nelaimingiems tautiečiams Lietuvoje.

E. Samienė

## MŪSŲ VIRTUVĖ

### Rūkštyimų sriuba

Išvirink jautienos paprastą sriubą, prie jos galima dėti ir kiaulienos kaulus. Skyriumi išvirti pora saujų rūkštyimų, tai nors atvežti juos Amerikon, kur juos pamintų paskiros šeimos, maitintų, mokintų ir prižiūrėtų kaip savo ir po vienu antrų metų sveikatai sustiprėjus, gražintų jų šeimoms Lietuvoje.

### Citrinų sriuba

Reikia virti kaip paprastą, jautienos sriubą, pusiau virime sriubos, įdėk biskų ryžių ar perlavų kruopų, tegul sykiu išverda, bet ne daug, kad sriuba nebūt per daug tiršta, kokis 4-5 arbatinius šaukštukus. Kaip išvirs, išspausk rūgščia smetona.

Kad išimti rūdis iš labai surūdijusio peilio, įkišk jo geležį į cibulį ir palik jį ten apie valandą laiko. Tada išimk ir čystyk taip kaip paprastai.

### KATALIKĖS LAKŪNĖS STOJA Į WASP



Katalikės mergaitės, lakūnės stoja į WASP (Women's Airforce Service Pilots) Camp Davis, N. C. Atvaizde su lakūnėmis yra gen. Stearley ir Jacqueline Cochran, moterų lakūnių direktorė.



# CHICAGOJE IR APYLINKESE

## Gražaus vakaro atgarsiai

West Side. — Aušros Vartų parapijos choras lapkričio 14 d. buvo suruošęs tikrai gražų vakarą, kuriuo pagerbė savo vadą muz. J. Brazaitytį, parapijos vargonininką.

Reikia pažymėti, kad tuo vakaru įnešta viena naujėnybė parapijų chorų gyvenime, būtent į programą pakviesta visa eilė vargonininkų iš kitų parapijų, kurie vieni atvyko su savo solistais, kiti su grupėmis. Ir taip, pirmąją programos dalį išpildė: K. Sabonis, varg. Visų šventųjų parapijos, padainuodamas solo; jam akompanavo jo žmona Leoka dija; K. Gaubis, Dievo Apvaizdos parapijos varg. su mergaičių ensambliu; J. Kudirka, Nekalto Prasidėjimo Panelės šv. parapijos varg. atvyko su soliste Feduriene; B. Janušauskas, Gimimo Panelės šv. varg., atvyko su savo žmona Marijona, visų mėgiama dainininkė; A. Mondeika, šv. Antano parapijos varg., atvyko su choro soliste švelniabalse E. Kandraite ir savo dukterim Marijona, kuri akompanavo solistei; komp. A. Pocius, šv. Jurgio parapijos varg., atvyko su gerai išlavintu Antifonaliu mergaičių choru. Komisijos apsirikimu, programon nebuvo pakviestas tik tai V. Dauksa, varg. šv. Kryžiaus parapijos. Jis tačiau malonėjo atvykti į vakarą ir pasidžiaugti turininga programa. Daugelis vestsaidiečių pažymėjo, kad pirmas čia toks vakaras ir pageidavo dažniau panašių rengimų.

Antrą programos dalį išpildė vietos choro scenos mėgėjai atvaidindami Ig. Sakalo parašytus vieno veiksmo juokus "Onytės jaunikiai." Vaidinime dalyvavo šie choristai: Omutės rolė — Sylvia Laurin, Striukic — A. Baltakis, Bukio — A. Linkonis ir Čypio — J. Ūsas. Vaidinimas daugelį iki ašarų prijuokino. Ant galo choras, vedamas varg. J. Brazaičio, padainavo tris dainas ir programa baigta Lie-

tuvos himnu. Programą atidarant Amerikos himną giedojo Brighton Park solistai Fedurienė, akompanuojant komp. A. Pociui.

Ruošiamam vakarui labai nuosirdžiai pritarė visa parapija. Kai kurie, pavyzdžiui bizn. S. Linauskas, veikėja Klikūnienė, buv. choristė S. Kaupienė ir kiti iš anksto pardavė po keletą desėtkų tikiety. Be to, S. Kaupienė, O. Labanauskienė, V. Petrauskaitė, komiteto nariai: M. Abromavičius ir V. Dobrovalskis šauniai darbavos salės bufete; O. Budrikenė J. Klikūnienė, M. Pletienė ir K. Balkevičienė — svečiams paruošė skanaus užkandžio, kuriam produktų aukojo Klikūnienė, Laurinienė ir kit.

Be šių, salėj dar pagelbėjo parapijos komiteto narys C. Druktenis, Zalatorius ir nuo širdusis dženitorius A. Fabionas.

Aušros Vartų parapijos choras tuo vakaru davė gražų pavyzdį kitų parapijų chorams — gerbti savo vadus, kurie be paliovos darbuojasi parapijoj keldami bažnytinę muziką ir neduodami nutilti lietuviškai dainai. Mūs vargonininkai parapijose yra stipri barikada besiveržiančiam ištautėjimo ant plūdžiui atmušti. Choristas

**J. P. VARKALA**  
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS  
4148 Archer Ave.  
Tel. Virginia 2114  
Pirkėlis savo Raštine į BRIGHTON PARKĄ  
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

**KLAUSYKITE—**  
VELIAUSIŲ ŽINIŲ - PRANEŠIMŲ - MUZIKOS - DAINŲ  
Per Mėgiamiausią Seimininkų RYTINĘ RADIO PROGRAMĄ  
**SOPHIE BARCUS**  
Iš Radio Stoties  
**W. G. E. S. — 1390 Kilocycles**  
**KAS RYTA:—Nuo 8:45 iki 9:15, išskiriant Sekmad.**  
Taipgi Pasiklausykite Populiaraus **VAKARUSKININKŲ PROGRAMO, VAIDINANT "TACKŪNŲ" ŠEIMĄ** ir Jų Kaimynus  
Kas **PIRMADIENIO VAKARĄ** Nuo 7 iki 8 val. vak.



## West Pullmano naujienos

Lapkričio 14 d. mirė Aloyzas Jucevičius. Visa parapija apgailestauja, nes velionis buvo draugiškas ir, žodžiu, geras žmogus. Velionis išauklėjo 4 dukteris ir 2 sūnus, kurių vienas, Walter, tarnauja U. S. kariuomenėje ir yra staff saržentas. Be to, reikia pasakyti, kad a. a. Aloyzas buvo stambus parapijos rėmėjas, mylėjo Dievą ir Bažnyčią.

Gaila netekus gero žmogaus. Apie laidotuves bus parašyta kita syki.

Lapkričio 21 d. 6 val. vakare parapijos salėje įvyks metinė parapijos vakarienė su gražia programa ir šokiais.

Reikia pasakyti, kad jau viskas priręnta. Bus "turkey dinner", gardaus gėrimo ir šokiams grieš geras orkestras. Be to, bus trumpa ir graži programa. Vikaras kun. Juozas Makaras iš-

siuntinėjo paštą visiems parapijiečiams bankieto bilievausti ir nesivėluoti. Kas anksčiau ateis, tas gaus patogesnę prie stalo vietą, nes stalai nėra rezervuoti, kaip seniau būdavo.

Lapk. 15 d., parapijos kunigai pasikeisdami pradės lankyti parapijonus — kalėdoti. Klebonas iš sakyklos ragino visus šeimos narius būti namie tą vakarą, kuomet kunigas atsilankys.

**KREIPKITES "DRAUGE"** Korespondente

## Iš Palaimintos Lietuvos dr-jos veikimo

Lapk. 10 d. Chicagos Lietuvių Auditorijoje buvo Palaimintos Lietuvos draugijos mėnesinis susirinkimas, kurį atidarė pirmininkas J. Jacka.

Nutarimai pastarojo susirinkimo priimti. Laiškas Lietuvių R. K. Labdarių Sągos priimtas ir Jonas Bacevičius išrinktas atstovu į tos sąjungos seimą, kuris įvyks lapkr. 28 d.

Direktorius J. Jacka išdavė raportą iš auditorijos, kuris parodė, kad auditorija dar gerai stovi.

Parengimo komisija raportavo, kad vakaras įvyks lapkričio 20 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje. Pradžia 7:30 v. v. Programa pildys Keistučio choras. Bus atvaidintas "Šalapatris", vieno veiksmo komedija. Dainuos Keistučio choro sesutės Ruibytės dueta, taipgi Keistučio choro kvartetas, bei visas choras. Įžanga 50c. Komisija kviečia visus narius dalyvauti ir atsivesti ir savo draugus. Po programos bus vaisės ir pasilinksminimas.

**VENETIAN MONUMENT CO.**  
Mūsų pastatytas **TEVAMS MARIJONAMS**  
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6102

**GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME**  
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.  
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

**PASKUTINIS PAGERBIMAS**  
**JOHN F. EUDEIKIS**  
Laidotuvių Direktorius  
AMBULANCE Dieną ir Naktį  
4005-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE Tel. YARDS 1741-1742  
4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE Tel. LAFayette 0727  
RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. Iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

**NULIUDIMO VALANDOJE**  
Kreipkitės į —  
**ANTHONY B. PETKUS**  
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS  
DVI MODERNISKOS KOPLYČIOS JUSŲ PATOGUMUI:  
1410 South 50th Avenue, Cicero  
Telefonas CICERO 2109  
6812 So. Western Ave., Chicago  
Telefonas GROvehill 0142  
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

**PACHANKIS PAMINKLAI**  
PETER TROOST MONUMENT COMPANY (Isteigta 1889 m.)  
Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ZENKLAI Pasitikiškimo Mumis Rekordas—  
61 Firma Virš 50 Metų Tos Pačios Šeimos Rankose!  
PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST! PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELO GRANITE Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World. BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS  
KREIPKITES PRIE —  
**JOHN W. PACHANKIS**  
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —  
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce  
MODERNI Išvidinė PARODA: REZIDENCIJA: 4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street  
Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298  
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Seštad. ir Sekm. 9-6 val.

**LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI**  
NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos. AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse  
**LACHAWICZ IR SUNAI**  
2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. Phonės: CANAL 2515 COMMODORE 5765 PULLMAN 1270  
**L. BUKAUSKAS**  
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661  
**ANTANAS M. PHILLIPS**  
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908  
**J. LIULEVIČIUS**  
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572  
**P. J. RIDIKAS**  
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419  
**L. J. ZOLP**  
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781  
**MAŽEIKA EVANAUSKAS**  
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138—39

**EASE BURNING EYES**  
Refresh them with **MURINE** FOR YOUR EYES  
Murine soothes, cleanses and refreshes irritated, reddened membranes caused by head colds, driving, winds, movies, close work, late hours. Free dropper with each bottle. At all Drug Stores.

**STANISLOVAS JOCIUS**  
Gyveno: 9312 S. Leavitt St. Mirė lapkr. 15 d., 1943 m., 11:15 val. rytė, sulaukęs senatvės.  
Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Tauragės apskr., Šalies par. Baisių kaimo. Amerikoj išgyveno 50 metų.  
Pataliko dideliam nuliudimui: moterį Uršulę (po Ieva's Iščaitė); sūnų Walter ir Mariją; Margarit ir jų šeimą; 4 dukteris Marijorą ir ženą Stanislovą Piktūzius, Philomeną ir ženą Kazimierą Grigus, Mortą ir ženą Juozapą Poilšius, ir Bronislavą ir ženą Joną Parker; 8 sūnus; sėscerį Antoinette Johnson ir jos šeimą; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.  
Kūnas palaidotas Antano B. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Ave. Laidotuvės įvyks seštad., lapkr. 20 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks godulinos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.  
Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.  
Nuliudė: — Moteris, sūnus, dukterys, Marti, Zentai, Antikai, Sėsceris ir Giminės.  
Laid. direkt. Ant. B. Petkus, telefonas Grovehill 0142.

**DOCTOR'S AMAZING LIQUID GREAT SUCCESS FOR SKIN TROUBLES**  
(externally caused)  
PRAISED FROM COAST TO COAST  
No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing **Liquid Zemo**—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvellously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

**COUGHS**  
Due To Colds or Bronchial Irritation  
Here's good news for the people of the U. S. A. Canada's greatest cough medicine is now being made and sold right here, and if you have any doubt about what to take this winter for the common cough or bronchial irritation get a bottle of **Buckley's CANADOL** Mixture. You won't be disappointed—it's different from anything else you ever used—one little sip and you get instant action. Only 45¢—all drugists. Satisfaction or money back.



## Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

### Lietuvis chicagietis marinas



Cpl. Leonardas Čepulis  
Corporal Leonard Čepulis gimė 1922 metais, gegužės 22 dieną, Chicagoje, Ill. Baigė Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos pradinę mokyklą ir De La Salle aukštesnę mokyklą. Lankė American College trejus metus, mokėsi sveikatos instruktoriumi (physical). Pasizymėjo baseball ir futbolo sporte. Priklaušė prie Šv. Vardo draugijos ir katalikų jaunimo organizacijos.

### Sužeisti kareiviai karo frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereiną trečiadienį paseklbė 268 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardės, kurie buvo sužeisti Europos, Viduržemio ir Pietvakarių Pacifiko karo frontuose. Sužeistųjų skaičiuje penki yra chicagiečiai ir vienas iš Joliet, keturi iš kitų Illinois vietų.

Jis iš mokyklos suolo išėjo savanoriūmi į marinus. Jis išvyko į marinus 1942 metais, kovo 30 dieną, dabar yra kur tai pietų Pacifike. Leonardas Čepulis daugiau kaip prieš mėnesį buvo pakeltas į Corporal laipsnį.

Jo tėvai, Mr. ir Mrs. Jonas ir Jadvyga Čepuliai, gyvena Chicagoje, 5526 So. Wolcot.

Jadvyga Čepulienė yra Moterų sąjungos centro vicepirmininkė ir 21 kuopos-Moterų sąjungos pirmininkė per 17 metų; 1 skyriaus Šv. Kazimero Akademijos rėmėjų pirmininkė. Jonas Čepulis yra Šv. Kryžiaus lietuvių parapijos komiteto narys.

### Laivyno nuostoliai

Washington, D. C. — Navy departamentas pereiną trečiadienį paskelbė Jungtinių Amerikos Valstybių laivyno jėgų nukentėjusių sąrašą. Sąraše pažymėta, jog 45 jūrininkai žuvo, 19 buvo sužeista ir 32 dingę kovoje. Nukentėjusių sąraše yra trys jūrininkai iš Chicagos ir jos apylinkės.

### Apvogė

Miss Marilyn Johnson, 20 metų amžiaus, 1263 Pratt boulevard laikinai padėjo savo rankinuką (purse) Town Hall policijos stoties telefono budelėje. Slankiojusių vagis pavogė \$25 iš jos rankinuko, pereiną trečiadienį. Mergaitė apie tai pranešė desk seržantui.

### PIRMOJI KATALIKŲ BAŽNYČIA CHICAGOJ



Ši Šv. Marijos bažnyčia, Chicagoj, prieš 100 metų buvo pastatyta toje vietoje, kur dabar stovi State-Lake teatras. Vėliau diecezijos centrai buvo parinkta kita, erdvesnė vieta, kur išdygo milžiniška katedra, arkivyskupo žimos rezidencija, kapitulos rūmai ir k.

### Šv. Raštas išgelbėjo jo gyvybę

Camp Dix, N. Y. — Kaip Sanford už jokus pinigus nesisikrūtų su Šv. Raštu, kuris išgelbėjo jo gyvybę. Šv. Raštas nurodo kaip turime gyventi, todėl dažniau jį skaitykime, tada galėsime geriau ir gražiau gyventi.

Nesenai sugrįžo iš Anglijos kareivis Walter Sanford. Kareivis turi kruviną ir skylėtą šventą Raštą, mažos knygelės pavidale, kuris jam išgelbėjo gyvybę. Kovoje su vokiečiais minimam kareiviui vokiečių kulka pataikė į kišenę, kur buvo Šv. Raštas. Šv. Raštas sulaukė kulka ir ji pasiliko knygoje. Tają knygą kareiviui padovanojo jo motina.

### Mėlynos stampos

Seštadienį baigiasi data dėl X, Y, Z mėlynųjų stampos.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

### Traukinys nuėjo nuo bėgių

Fort Recovery, O. — Devyniolika vagonų Nickel Plate traukinio, vykstančio iš Frankfort, Ind., į Limą, nuėjo nuo bėgių, pereiną trečiadienį, ir trys, iš aštuonių, vagonai, laikantieji gazoliną, paskendo liepsnose, ugnis sunaikino 25,000 galonų aliejaus.

PIRKITE KARO BONUS!

### Gyvenimo vaizdas

## Rožančius jūrininko rankose

Denver. — Milton Freeman, kuris pirmiau dirbo laikraščio "Register" įstaiigoje, įstojęs savanoriū į laivyno tarnybą, pareiškė spaustuvės darbininkams, kai grįžo atostogų iš Italijos vandenų, jog nėra tarp U. S. laivyno jūrininkų bedievių, kai laivai apšaudomi.

Jo laivas dažnai buvo apmėtomas bombų ir jos krito keletas jardų nuo laivo, dažnai matė priešų užpuolimus iš oro virš galvų, kartais matė vyrus nešamus nuo kranto sunkiai sužeistus.

"Mano rožančius pasidarė karštas, kai aš jį kalbėjau ir karolėliai slinko pro pirštus", — pareiškė jaunas spaustuvininkas. "Jūs negalite suprasti ką reiškia rožančius, kai stovi po karo ugnimi."

### Ūkininkų metinis suvažiavimas

Šiomis dienomis Chicagoje posėdžiavo Illinois ūkininkai. Pereiną ketvirtadienį įvyko dvidešimt devinto metinio Illinois Agricultural Assn. suvažiavimo bendrasis posėdis, Sherman viešbutyje.

### Išsigandęs riksmo pabėgo

Kokia 17 metų amžiaus jaunuolis bandė užpulti Mrs. Catherine Rocette, 25 metų, 2126 Schiller str., netoli jos namų, pereiną antradienį. Moteris suriko ir jaunuolis nubėgo. Moteris apie tai pranešė pereiną trečiadienį policijai.

Šv. rožančius ne tik duoda jėgos karo lauke, bet jis yra galinga priemonė nugalėti įvairias gyvenimo sunkenybes.

Šv. rožančiaus malda žmogų kelia į šventumą.

### 7,498,209 Illinois valstijoje gavo 4-tą racionavimo knygelę

Illinois valstijoje buvo gauta iš 7,498,209 asmenų aplikacijos gauti ketvirtajai racionavimo knygelei, nuo spalio 20 iki 25 dienos, buvo mažiau septyni procentai, negu pirmajai knygelei gauti. Apie tai pranešė pereiną trečiadienį Raymond S. McKeough, regionalinio kainų administracijos ofiso direktorius. Jis pareiškė, jog ketvirtajai knygelei gauti asmenų skaičius nukrito, nes padidėjo skaičius vyrų ir moterų kariuomenėje, kiti išsikėlė į naujus industrijos centrus, o daugelis valgančių restoranuose išsiėmė pirmąją knygutę vien tik dėl batų kuponų.

Milijonas moterų daugiau gavo ketvirtąją knygelę, negu vyrų.

### Dingę kareiviai karo frontuose

Washington, D. C. — Karo departamentas pereiną trečiadienį paseklbė 174 Jungtinių Amerikos Valstybių kareivių pavardės, kurie yra dingę Europos ir Viduržemio apylinkių karo frontuose. Dingusių skaičiuje yra dvidešimt vienas kareivis iš vidurio vakarų, įskaitant penkis iš Chicagos ir jos apylinkės.

### 15 išvengė ugnies

Pereito trečiadienio vakare į pietus einančiame autobuse kilo ugnis, prie Adams ir Michigan ave. Autobuso vairuotojas autobusą patraukė prie šaligatvio ir 15 keleivių nuėjo į saugią vietą. Gaisrininkai užgesino ugnį, kuri sukėlė autobuse apie \$200 nuostolių.

### Žymus marinas

Washington, D. C. — Pereiną trečiadienį pranešta, jog marine maj. Gregory Boyington numušė dvidešimt vieną japonų lėktuvą. Jis yra skaitomas šiame kare No. 2 U. S. ace.

### Ruda stampa

Sekmadienį paskutinė diena naudoti gazolino stampos No. 8, "A" knygelėse; pirmoji galiojanti data dėl rudos stampos L, trečioje racionavimo knygelėje.

### Baigiasi

Gruodžio 4 dieną baigiasi data dėl G, H, J ir K rudųjų stampos.



× Šv. Kryžiaus bažnyčioje šiandien prasidėjo misijos, anglų kalboje, kurias veda kun. Peter Crumbly, pranciškonas.

× Juozas Tuttle, northsaidietis, iš Navy parvyko keletai dienų poilsio ir ta proga aplankė visus draugus. Tėvų neturi. Motina mirė seniau, o tėvas praeitą vasarą. Našlaičiais liko trys sūnūs ir visi trys draftuoti į karą. Vienas jų — Albinas randasi Afrikoj.

× Dr. Frank Kwinn, buvęs toleikietis, kurs šiuo metu yra Dėdės Samo tarnyboj kapitono laipsnyje, dabar randasi Indijoj. Rašo, kad ne tik eina gydytojo pareigas, bet dar padeda statyti ligonines ir atlieka kitus fizinius darbus.

× Jonas Millas, jaunas Cicero daktaras, lapkričio 15 d. atsiveikino su savo jauna žmona ir sūneliu ir išvyko tarnauti Dėdei Samui. Jis tuojau pakeltas į pirmus leitenantus. Jo sesuo Ona jau antri metai, kaip darbuojasi slaugės pareigose laivyne.

× Šv. Vardo draugija, Town of Lake, buvo padarius sutartį su Camel Cigarette Co., kad ji 20,000 cigarečių pasiųstų į lietuviams kareiviams iš tos kolonijos esantiems Afrikoj. Daugelis kareivių dabar atrašo laiškus ir dėkoja draugijai už dovanas. Pavyzdys kitoms draugijoms.

× P. Saldukas, vienuolis-salezietis, dabar gyvenas Colombijoj, Pietų Amerikoje, džiaugiasi gaudamas "Draugą", iš kurio sužino, kas dedasi tėvynėje, Lietuvoje, ir kas veikiama lietuvių iševijose ir karo išblaškytų po visus pasaulio kraštus. Jei Amerikoje randasi jo gimičių, prašomi jam parašyti laišką. Adresas: Rev. P. Saldukas, Ibague-ap. No. 28, Colombia, S.A.

× Kleb. kun. A. Martinus praneša, kad pastarasis parapijos bazaras buvo nepaprastai parapijonų remiamas. Pelno padaryta \$5,134.28. Klebonas labai dėkingas visiems už parodytą duosnumą.

× Bridgeport veikėja Ežerskienė lapkričio 20 d. savo namuose 3320 Lituanica Ave., ruošia bingo žaidimą ir arbatėlę Šv. Pranciškaus seserų (Brazilijoj) naudai. Visus pažįstamus ir rėmėjus kviečia atsilankyti.

× Johnny Bikas, toleikietis, tarnaujantis kariuomenėj, gavęs specialų "furlough", nežiūrind kaip skubinosi parvykti namo iš Fort Blanding, Fla., tačiau negalėjo pralenkti garnio, kuris taip pat skubinosi pas jo žmoną. Viskas išėjo gerai: motina ir Johnny, Jr., sveiki.

TAUTOS SOSTINĖJE JIE PATENKINA

# They Satisfy

NE SAKINYS BET FAKTAS

Jūs negalite pagerinti jų LENGVESNŲ GERESNŲ SKONŲ

Nėra veiklesnės vietos kaip Washington, D.C. Tai yra kontrolės kambarys Amerikos karo mašinos. Ir Chesterfield yra daugiausia vartojamas cigaretas mieste. Kiekvieną minutą jis duoda rūkytojams ko jie nori. Jo Lengvesnis, Vėsesnis, Geresnis Skonis padaro jį geriausiu rūkymu.

Jūs negalite pagerinti Chesterfield's Tinkamos Kombinacijos pasaulio geriausių cigareto tabakų tikram rūkymo malonumui. Tegul jūsų sekantis pakelis būna Chesterfield... Jūs negalite pirkti geresnio cigareto.